

Suvestinė redakcija nuo 2019-01-01 iki 2019-06-30

Įstatymas paskelbtas: Žin. 1999, Nr. [60-1945](#), i. k. 0991010ISTAI-1234

Nauja įstatymo redakcija nuo 2007-01-01:

Nr. [X-736](#), 2006-06-27, Žin., 2006, Nr. 77-2975 (2006-07-14)

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VIEŠOJO ADMINISTRAVIMO
ĮSTATYMAS**

1999 m. birželio 17 d. Nr. VIII-1234
Vilnius

**PIRMASIS SKIRSNIS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

Šis įstatymas sudaro prielaidas įgyvendinti Lietuvos Respublikos Konstitucijos nuostatą, kad visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms; nustato viešojo administravimo principus, viešojo administravimo sritis, viešojo administravimo subjektų sistemą ir administracinės procedūros organizavimo pagrindus; garantuoja asmenų teisę apskųsti viešojo administravimo subjektų veiksmus, neveikimą ar administracinius sprendimus, taip pat teisę į įstatymais pagrįstą ir objektyvų asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimą; įtvirtina kitas asmenų ir viešojo administravimo subjektų teises ir pareigas viešojo administravimo srityje.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-934](#), 2010-06-22, Žin., 2010, Nr. 81-4228 (2010-07-10)

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-2779](#), 2016-11-10, paskelbta TAR 2016-11-17, i. k. 2016-26980

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Viešasis administravimas** – įstatymų ir kitų teisės aktų reglamentuojama viešojo administravimo subjektų veikla, skirta įstatymams ir kitiems teisės aktams įgyvendinti: administracinių sprendimų priėmimas, įstatymų ir administracinių sprendimų įgyvendinimo kontrolė, įstatymų nustatytų administracinių paslaugų teikimas, viešųjų paslaugų teikimo administravimas ir viešojo administravimo subjekto vidaus administravimas.

2. **Administracinis reglamentavimas** – viešojo administravimo subjekto veikla, apimanti norminių administracinių aktų priėmimą įstatymams ir kitiems teisės aktams įgyvendinti.

3. **Vidaus administravimas** – veikla, kuria užtikrinamas viešojo administravimo subjekto savarankiškas funkcionavimas (struktūros tvarkymas, dokumentų, personalo, turimų materialinių ir finansinių išteklių valdymas), kad jis galėtų atlikti viešąjį administravimą.

4. **Viešojo administravimo subjektas** – valstybės institucija ar įstaiga, savivaldybės institucija ar įstaiga, pareigūnas, valstybės tarnautojas, valstybės ar savivaldybės įmonė, viešoji įstaiga, kurios savininkė ar dalininkė yra valstybė ar savivaldybė, asociacija, šio įstatymo nustatyta tvarka įgalioti atlikti viešąjį administravimą.

5. **Viešojo administravimo institucija** – kolegialus ar vienvaldis viešojo administravimo subjektas, šio įstatymo nustatyta tvarka įgaliotas priimti norminius administracinius aktus.

6. **Viešojo administravimo įstaiga** – valstybės ar savivaldybės biudžetinė įstaiga, šio įstatymo nustatyta tvarka įgaliota atlikti viešąjį administravimą.

7. **Pareigūnas** – valstybės politikas, valstybės tarnautojas ar kitas asmuo, atliekantis viešojo administravimo funkcijas ir pagal įstatymus turintis įgaliojimus duoti nepavaldiems asmenims teisės aktų nustatytus privalomus vykdyti nurodymus.

8. **Administracinis aktas** – viešojo administravimo subjekto išleistas nustatytos formos teisės aktas.

9. **Individualus administracinis aktas** – vienkartinis teisės taikymo aktas, skirtas konkrečiam asmeniui ar nurodytai asmenų grupei.

10. **Norminis administracinis aktas** – teisės aktas, nustatantis elgesio taisykles, skirtas individualiai neapibrėžtai asmenų grupei.

11. **Administracinis sprendimas** – administracinis aktas ar nustatyta tvarka priimtas kitas nustatytos formos dokumentas, kuriame išreikšta viešojo administravimo subjekto valia.

12. **Administracinės procedūros sprendimas** – administracinis sprendimas, kurio priėmimu baigiama administracinė procedūra.

13. **Asmuo** – fizinis asmuo ar fizinių asmenų grupė, juridinis asmuo, kitas subjektas, neturintis juridinio asmens teisių (komisija, visuotinis narių susirinkimas, nuolatinis pasitarimas).

14. **Prašymas** – su asmens teisių ar teisėtų interesų pažeidimu nesusijęs asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą prašant suteikti administracinę paslaugą, priimti administracinį sprendimą arba atlikti kitus teisės aktuose nustatytus veiksmus.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-2779](#), 2016-11-10, paskelbta TAR 2016-11-17, i. k. 2016-26980

15. **Skundas** – asmens rašytinis kreipimasis į viešojo administravimo subjektą, kuriame nurodoma, kad yra pažeistos jo ar kito asmens teisės ar teisėti interesai, ir prašoma juos apginti.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-2779](#), 2016-11-10, paskelbta TAR 2016-11-17, i. k. 2016-26980

16. *Neteko galios nuo 2017-03-31*

Straipsnio dalies naikinimas:

Nr. [XII-2779](#), 2016-11-10, paskelbta TAR 2016-11-17, i. k. 2016-26980

17. **Administracinė paslauga** – viešojo administravimo subjekto veiksmai, apimantys leidimų, licencijų ar dokumentų, kuriais patvirtinamas tam tikras juridinis faktas, išdavimą, asmenų deklaracijų priėmimą ir tvarkymą, asmenų konsultavimą viešojo administravimo subjekto kompetencijos klausimais, įstatymų nustatytos viešojo administravimo subjekto informacijos teikimą asmenims, administracinės procedūros vykdymą.

18. **Viešojoji paslauga** – valstybės ar savivaldybių kontroliuojamų juridinių asmenų veikla teikiant asmenims socialines, švietimo, mokslo, kultūros, sporto ir kitas įstatymų numatytas paslaugas. Įstatymų nustatytais atvejais ir tvarka viešąsias paslaugas gali teikti ir kiti asmenys.

19. **Viešųjų paslaugų teikimo režimas** – teisės aktų nustatytas atlygintinas ar nemokamas viešųjų paslaugų teikimas nustatytais terminais ir tvarka.

20. **Viešųjų paslaugų teikimo administravimas** – viešojo administravimo subjektų veikla nustatant viešųjų paslaugų teikimo taisykles ir režimą, steigiant viešąsias įstaigas arba išduodant leidimus teikti viešąsias paslaugas kitiems asmenims, taip pat viešųjų paslaugų teikimo priežiūra ir kontrolė.

21. **Tarnybinė pagalba** – viešojo administravimo subjekto veikla teikiant informacinę ir kitokią pagalbą kitam viešojo administravimo subjektui šio prašymu.

22. **Ūkio subjektas** – fizinis ar juridinis asmuo arba kita organizacija, juridinio asmens ar kitos organizacijos filialas, Lietuvos Respublikos teritorijoje vykdomas teisės aktų reglamentuojamą ūkinę veiklą, kurią prižiūri šio ir kitų įstatymų nustatyta tvarka įgalioti atlikti viešąjį administravimą subjektai.

23. **Ūkio subjekto veiklos patikrinimas** (toliau – **veiklos patikrinimas**) – teisės aktų reglamentuoti šio ir kitų įstatymų nustatyta tvarka įgaliotų atlikti viešąjį administravimą subjektų vykdomi veiksmai (ūkio subjekto dokumentų, darbų patikrinimas, tyrimas, inspektavimas, dokumentų poėmis ir kiti), kuriais tikrinama ūkio subjekto veikla.

24. **Asmuo, dėl kurio yra pradėta administracinė procedūra**, – asmuo, kuris yra padavęs skundą, arba asmuo, dėl kurio galimai pažeistų viešojo administravimo subjekto veiksmais, neveikimu ar administraciniais sprendimais teisių ir teisėtų interesų yra gautas skundas, ir viešojo administravimo subjekto vadovas arba jo įgaliotas pareigūnas ar valstybės tarnautojas rašytiniu pavedimu dėl tokio skundo yra pradėjęs administracinę procedūrą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-2779](#), 2016-11-10, paskelbta TAR 2016-11-17, i. k. 2016-26980

25. **Mažareikšmis teisės aktų reikalavimų pažeidimas** – teisės aktų reikalavimų pažeidimas, kuriuo padaryta žala konkrečia teisės norma saugomoms vertybėms yra labai nedidelė.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XII-1317](#), 2014-11-11, paskelbta TAR 2014-11-20, i. k. 2014-17213

26. Administracinių ir viešųjų paslaugų stebėsenos rodiklis – vidaus reikalų ministro nustatyta tvarka apskaičiuotas viešojo administravimo subjektų teikiamos ir (arba) administruojamos administracinės ir viešosios paslaugos įvertis, kuriuo remiantis analizuojama paslaugos teikimo kokybė pagal pasirinktus parametrus (paslaugos teikimo kainą, trukmę, finansines sąnaudas ir kita).

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XII-2779](#), 2016-11-10, paskelbta TAR 2016-11-17, i. k. 2016-26980

27. Kontrolinis pirkimas – prekių ir (ar) paslaugų pirkimas, vykdomas atliekant ūkio subjekto veiklos neplaninį patikrinimą, kurio tikslas – nustatyti, ar ūkio subjektas parduoda prekes ir (ar) teikia paslaugas laikydamasis teisės aktų nustatytų reikalavimų.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-392](#), 2017-06-01, paskelbta TAR 2017-06-07, i. k. 2017-09671

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1743](#), 2008-10-06, *Žin.*, 2008, Nr. 123-4657 (2008-10-25)

Nr. [XI-283](#), 2009-06-11, *Žin.*, 2009, Nr. 75-3062 (2009-06-25)

Nr. [XI-934](#), 2010-06-22, *Žin.*, 2010, Nr. 81-4228 (2010-07-10)

Nr. [XI-1259](#), 2010-12-23, *Žin.*, 2011, Nr. 4-125 (2011-01-10)

Nr. [XII-935](#), 2014-06-12, paskelbta TAR 2014-06-26, i. k. 2014-09160

3 straipsnis. Viešojo administravimo principai

Viešojo administravimo subjektai savo veikloje vadovaujasi šiais principais:

1) įstatymo viršenybės. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektų įgaliojimai atlikti viešąjį administravimą turi būti nustatyti teisės aktuose, o veikla turi atitikti šiame įstatyme išdėstytus teisinius pagrindus. Administraciniai aktai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais;

2) objektyvumo. Šis principas reiškia, kad administracinio sprendimo priėmimas ir kiti oficialūs viešojo administravimo subjekto veiksmai turi būti nešališki ir objektyvūs;

3) proporcingumo. Šis principas reiškia, kad administracinio sprendimo mastas ir jo įgyvendinimo priemonės turi atitikti būtinus ir pagrįstus administravimo tikslus;

4) nepiktnaudžiavimo valdžia. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektams draudžiama atlikti viešojo administravimo funkcijas neturint šio įstatymo nustatyta tvarka suteiktų viešojo administravimo įgaliojimų arba priimti administracinius sprendimus, siekiant kitų, negu įstatymų ar kitų norminių teisės aktų nustatyta, tikslų;

5) tarnybinės pagalbos. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektai, rengdami administracinius sprendimus, prireikus teikia vienas kitam reikalingą informacinę ir kitokią pagalbą;

6) efektyvumo. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektas, priimdamas ir įgyvendindamas sprendimus, jam skirtus išteklius naudoja ekonomiškai, rezultatų siekia kuo mažesnėmis sąnaudomis;

7) subsidiarumo. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektų sprendimai turi būti priimami ir įgyvendinami tuo viešojo administravimo sistemos lygiu, kuriuo jie yra efektyviausi;

8) vieno langelio. Šis principas reiškia, kad asmeniui informacija suteikiama, prašymas ar skundas priimamas ir atsakymas į juos pateikiamas vienoje darbo vietoje. Prašymą ar skundą nagrinėja ir informaciją iš savo administracijos padalinių, pavaldžių subjektų, prireikus – ir iš kitų viešojo administravimo subjektų gauna pats prašymą ar skundą nagrinėjantis ir administracinį sprendimą priimančias viešojo administravimo subjektas, neįpareigodamas tai atlikti prašymą ar skundą padavusį asmenį;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XII-2779](#), 2016-11-10, paskelbta TAR 2016-11-17, i. k. 2016-26980

9) lygiateisiškumo. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektas, priimdamas administracinius sprendimus, turi atsižvelgti į tai, kad įstatymui visi asmenys lygūs, ir negali varžyti jų teisių ar teikti jiems privilegijų dėl jų lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės ir turtinės padėties, išsilavinimo, religinių ar politinių pažiūrų, veiklos rūšies ir pobūdžio, gyvenamosios vietos ir kitų aplinkybių;

10) skaidrumo. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjekto veikla turi būti vieša, išskyrus įstatymų nustatytus atvejus;

11) atsakomybės už priimtus sprendimus. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektas, priimdamas administracinius sprendimus, turi prisiimti atsakomybę už priimtų administracinių sprendimų sukeltus padarinius;

12) naujovių ir atvirumo permainoms principas. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektas turi ieškoti naujų ir veiksmingų būdų, kaip spręsti problemas, ir nuolat mokytis iš gerosios patirties pavyzdžių;

13) išsamumo. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį.

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XII-2779](#), 2016-11-10, paskelbta TAR 2016-11-17, i. k. 2016-26980

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-283](#), 2009-06-11, *Žin.*, 2009, Nr. 75-3062 (2009-06-25)

Nr. [XI-1259](#), 2010-12-23, *Žin.*, 2011, Nr. 4-125 (2011-01-10)

Nr. [XII-935](#), 2014-06-12, paskelbta TAR 2014-06-26, i. k. 2014-09160

ANTRASIS SKIRSNIS VIEŠASIS ADMINISTRAVIMAS

4 straipsnis. Viešojo administravimo subjektų sistema

1. Viešojo administravimo subjektų sistema – pavaldumo ir koordinaciniais ryšiais tarpusavyje susieti viešojo administravimo subjektai, turintys šio įstatymo nustatyta tvarka jiems suteiktus įgaliojimus atlikti viešąjį administravimą.

2. Viešojo administravimo subjektų sistemą sudaro valstybinio administravimo subjektai ir savivaldybių administravimo subjektai.

3. Valstybinio administravimo subjektai – valstybės institucijos ar įstaigos, jų valstybės tarnautojai ir pareigūnai, valstybės įmonės, viešosios įstaigos, kurių savininkė arba dalininkė yra valstybė, asociacijos, šio įstatymo nustatyta tvarka įstatymu, tiesiogiai taikomu Europos Sąjungos teisės aktu, ratifikuota Lietuvos Respublikos tarptautine sutartimi, įstatymų įgalios valstybės institucijos priimtu teisės aktu, Vyriausybės nutarimu, priimtu vadovaujantis tiesiogiai taikomu Europos Sąjungos teisės aktu, ratifikuota Lietuvos Respublikos tarptautine sutartimi, nustatančiais Europos Sąjungos ar atskirų valstybių finansinės paramos Lietuvai teikimo mastą, principus ar bendrąsias taisykles, įgalioti atlikti viešąjį administravimą.

4. Valstybinio administravimo subjektai yra:

1) centriniai – valstybinio administravimo subjektai, kurių veiklos teritorija yra visa valstybės teritorija;

2) teritoriniai – valstybinio administravimo subjektai, kurių veiklos teritorija yra nustatyta valstybės teritorijos dalis.

5. Savivaldybių administravimo subjektai – savivaldybių institucijos ar įstaigos, jų valstybės tarnautojai ir pareigūnai, savivaldybės įmonės, viešosios įstaigos, kurių savininkė ar dalininkė yra savivaldybė, asociacijos, įgalioti atlikti viešąjį administravimą. Tokius viešojo administravimo įgaliojimus suteikia įstatymų įgalios savivaldybės institucijos savo priimtu teisės aktu.

6. *Neteko galios nuo 2011-05-01.*

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-283](#), 2009-06-11, *Žin.*, 2009, Nr. 75-3062 (2009-06-25)

Nr. [XI-1259](#), 2010-12-23, *Žin.*, 2011, Nr. 4-125 (2011-01-10)

4¹ straipsnis. Viešojo administravimo įgaliojimų suteikimas

1. Valstybės institucijoms ar įstaigoms, savivaldybių institucijoms ar įstaigoms, jų valstybės tarnautojams ir pareigūnams, valstybės ar savivaldybės įmonėms, kurių savininkė yra valstybė ar savivaldybė, asociacijoms viešojo administravimo įgaliojimai gali būti suteikti:

1) įstatymais, tiesiogiai taikomu Europos Sąjungos teisės aktu, ratifikuota Lietuvos Respublikos tarptautine sutartimi, kai tame teisės akte nurodomas konkretus veikiantis ar numatomas steigti subjektas (prireikus jo pavadinimas, paskirtis, teisinė forma, santykiai su kitais viešojo administravimo subjektais ir kt.) ir šiam subjektui nustatomi konkretūs viešojo administravimo įgaliojimai;

2) įstatymų įgalios valstybės ar savivaldybių institucijos priimtu teisės aktu, kai tame teisės akte ši institucija, vadovaudamasi įstatymu, reglamentuojančiu bendrą tam tikros visuomenės gyvenimo srities viešojo administravimo subjektų sudarymo ir veiklos tvarką, nurodo veikiantį ar numatomą steigti subjektą (prireikus jo pavadinimą, paskirtį, teisinę formą, santykius su kitais viešojo administravimo subjektais ir kt.) ir nustato šiam subjektui konkrečius viešojo administravimo įgaliojimus.

2. Viešosioms įstaigoms, kurių savininkė ar dalininkė yra valstybė ar savivaldybė, viešojo administravimo įgaliojimai gali būti suteikiami tik įstatymais, tiesiogiai taikomu Europos Sąjungos teisės aktu, ratifikuota Lietuvos Respublikos tarptautine sutartimi, kai tame teisės akte nurodoma konkreti veikianti ar numatoma steigti viešoji įstaiga (jos pavadinimas, prireikus santykiai su kitais viešojo administravimo subjektais ir kt.) ir nustatomas baigtinis konkrečių tokių viešajai įstaigai suteikiamų viešojo administravimo įgaliojimų sąrašas, išskyrus šio straipsnio 3 dalyje numatytus atvejus.

3. Valstybės institucijoms ir įstaigoms, viešosioms įstaigoms, kurių savininkė ar dalininkė yra valstybė, viešojo administravimo įgaliojimai iki 2016 m. sausio 1 d. gali būti suteikti Vyriausybės nutarimu, priimtu vadovaujantis tiesiogiai taikomu Europos Sąjungos teisės aktu, ratifikuota Lietuvos Respublikos tarptautine sutartimi, nustatančiais Europos Sąjungos ar atskirų valstybių narių finansinės paramos Lietuvai teikimo mastą, principus ar bendrąsias taisykles. Viešojo administravimo įgaliojimus suteikiant tokiu Vyriausybės nutarimu, jame turi būti nurodoma konkreti veikianti ar numatoma steigti valstybės institucija ar įstaiga, viešoji įstaiga (jos pavadinimas, prireikus santykiai su kitais viešojo administravimo subjektais ir kt.) ir nustatomas baigtinis konkrečių jai suteikiamų viešojo administravimo įgaliojimų sąrašas.

4. Valstybės ir savivaldybių įmonėms viešojo administravimo įgaliojimai atlikti jų pačių priimtų administracinių sprendimų įgyvendinimo kontrolę ir teikti administracines paslaugas gali būti suteikiami tik tuo atveju, jeigu nėra valstybės ar savivaldybių institucijų ar įstaigų, kurioms šie įgaliojimai galėtų būti suteikti, ir jeigu šie įgaliojimai yra tiesiogiai susiję su tos valstybės ar savivaldybės įmonės veiklos tikslais.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XII-1301](#), 2014-11-06, paskelbta TAR 2014-11-18, i. k. 2014-17031

Įstatymas papildytas straipsniu:

Nr. [XI-283](#), 2009-06-11, *Žin.*, 2009, Nr. 75-3062 (2009-06-25)

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1259](#), 2010-12-23, *Žin.*, 2011, Nr. 4-125 (2011-01-10)

Nr. [XII-322](#), 2013-05-16, *Žin.*, 2013, Nr. 57-2860 (2013-06-01)

Nr. [XII-903](#), 2014-06-03, paskelbta TAR 2014-06-11, i. k. 2014-07408

5 straipsnis. Pagrindinės viešojo administravimo sritys

Pagrindinės viešojo administravimo sritys:

- 1) administracinis reglamentavimas;
- 2) įstatymų ir administracinių sprendimų įgyvendinimo kontrolė (pavaldžių subjektų kontrolė, nepavaldžių subjektų priežiūra);
- 3) administracinių paslaugų teikimas;
- 4) viešųjų paslaugų teikimo administravimas;
- 5) viešojo administravimo subjekto vidaus administravimas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1743](#), 2008-10-06, *Žin.*, 2008, Nr. 123-4657 (2008-10-25)

6 straipsnis. Administracinis reglamentavimas

1. Tik viešojo administravimo subjektai turi teisę leisti administracinius aktus, reikalingus įstatymams ir kitiems teisės aktams įgyvendinti.

2. Tik viešojo administravimo institucijos turi teisę priimti norminius administracinius aktus, reikalingus įstatymams ir kitiems teisės aktams įgyvendinti.

3. Individualius administracinius aktus turi teisę priimti viešojo administravimo subjektai, turėdami šio įstatymo nustatyta tvarka jiems suteiktus viešojo administravimo įgaliojimus.

4. Privalomus reikalavimus asmenims nustato tik įstatymai ar jų pagrindu priimti teisės aktai.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-283](#), 2009-06-11, *Žin.*, 2009, Nr. 75-3062 (2009-06-25)

Nr. [XI-1259](#), 2010-12-23, *Žin.*, 2011, Nr. 4-125 (2011-01-10)

7 straipsnis. Pareiga tartis dėl administracinių sprendimų priėmimo

1. Viešojo administravimo subjektai dėl administracinių sprendimų, susijusių su bendrais teisėtais visuomenės interesais, turi konsultuotis su visuomenės interesams tam tikroje srityje atstovaujančiomis organizacijomis (asociacijų, profesinių sąjungų, kitų nevyriausybinių organizacijų atstovais), o įstatymų numatytais atvejais – ir su gyventojais ar jų grupėmis.

2. Konsultavimosi būdus (suinteresuotų asmenų sueigos, apklausos, viešai skelbti susirinkimai, atstovų kvietimai, kiti nuomonių išaiškinimo būdai), jeigu įstatymų nenustatyta kitaip, pasirenka pats viešojo administravimo subjektas.

3. Informacija apie konsultavimosi būdą, jo dalyvius ir rezultatus turi būti skelbiama administracinio sprendimo projektą parengusio viešojo administravimo subjekto tinklalapyje.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1743](#), 2008-10-06, *Žin.*, 2008, Nr. 123-4657 (2008-10-25)

Nr. [XI-1259](#), 2010-12-23, *Žin.*, 2011, Nr. 4-125 (2011-01-10)

8 straipsnis. Individualaus administracinio akto bendrieji reikalavimai ir pranešimas apie individualaus administracinio akto priėmimą

1. Individualus administracinis aktas turi būti pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis, o taikomos poveikio priemonės (licencijos ar leidimo galiojimo panaikinimas, laikinas uždraudimas verstis tam tikra veikla ar teikti paslaugas, bauda ir kt.) turi būti motyvuotos.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1317](#), 2014-11-11, paskelbta TAR 2014-11-20, i. k. 2014-17213

2. Individualiame administraciniame akte turi būti aiškiai suformuluotos nustatytos arba suteikiamos teisės ir pareigos ir nurodyta akto apskundimo tvarka.

3. Individualus administracinis aktas turi būti pasirašytas jį priėmusio pareigūno ar valstybės tarnautojo arba viešojo administravimo subjekto vadovo, jo pavaduotojo ar įgalioto asmens ir patvirtintas antspaudu. Kai individualus administracinis aktas priimamas naudojantis valstybės informacinėmis sistemomis, jo pasirašymui ir patvirtinimui antspaudu prilyginamas patvirtinimas (autorizavimas) valstybės informacinėje sistemoje.

4. Kiekvienam asmeniui, kuriam individualus administracinis aktas yra skirtas arba kurio teisėms ir pareigoms šis individualus administracinis aktas turi tiesioginį poveikį, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo šio akto priėmimo raštu pranešama apie individualaus administracinio akto priėmimą, kartu pridedant individualaus administracinio akto teisės aktų nustatyta tvarka patvirtintą kopiją, jeigu kiti įstatymai nenustato kitaip. Kai individualus administracinis aktas priimamas naudojantis valstybės informacinėmis sistemomis, vietoj individualaus administracinio akto teisės aktų nustatyta tvarka patvirtintos kopijos gali būti pridedamas individualaus administracinio akto išrašas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1743](#), 2008-10-06, *Žin.*, 2008, Nr. 123-4657 (2008-10-25)

Nr. [XI-1259](#), 2010-12-23, *Žin.*, 2011, Nr. 4-125 (2011-01-10)

Nr. [XII-511](#), 2013-07-02, *Žin.*, 2013, Nr. 75-3781 (2013-07-13)

9 straipsnis. Administracinių aktų įgyvendinimo priežiūra ir kontrolė

1. Administracinių aktų įgyvendinimas turi būti prižiūrimas ar kontroliuojamas.

2. Administracinių aktų įgyvendinimo priežiūra ir kontrolė atliekama tik pagal priežiūrą ir kontrolę atliekantiems viešojo administravimo subjektams šio įstatymo nustatyta tvarka suteiktus įgaliojimus, vadovaujantis šiuo ir kitais priežiūrą ir kontrolę reglamentuojančiais įstatymais ir jų įgyvendinamaisiais teisės aktais, Europos Sąjungos teisės aktų ir Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių reikalavimais.

3. Jeigu priežiūros ar kontrolės subjektas ir forma nenustatyti įstatymuose ir jų įgyvendinamuosiuose teisės aktuose, Europos Sąjungos teisės aktuose ar Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse, priežiūros ar kontrolės subjektą ir formą nustato administracinį aktą išleidęs viešojo administravimo subjektas arba kitas jo įpareigotas ir jam atskaitingas viešojo administravimo subjektas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-934](#), 2010-06-22, *Žin.*, 2010, Nr. 81-4228 (2010-07-10)

9¹ straipsnis. Neteko galios nuo 2010 m. liepos 10 d.

Istatymas papildytas straipsniu:

Nr. [X-1743](#), 2008-10-06, *Žin.*, 2008, Nr. 123-4657 (2008-10-25)

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-283](#), 2009-06-11, *Žin.*, 2009, Nr. 75-3062 (2009-06-25)

Nr. [XI-934](#), 2010-06-22, *Žin.*, 2010, Nr. 81-4228 (2010-07-10)

10 straipsnis. Viešojo administravimo kokybės valdymas

1. Viešojo administravimo kokybės valdymas įgyvendinamas valstybės ir viešojo administravimo subjekto lygiais.

2. Svarbiausias valstybės lygio viešojo administravimo kokybės valdymo būdas yra viešojo administravimo subjektų ir jų veiklos stebėseną. Šiuo būdu siekiama laiku pastebėti viešojo administravimo pokyčius, juos įvertinti ir numatyti neigiamų pasekmių prevencijos priemonės. Stebėseną organizuoja Vyriausybė arba jos įgaliota institucija.

3. Viešojo administravimo subjekto lygio viešojo administravimo kokybės valdymo būdai yra viešojo administravimo subjekto veiklos planavimas, organizavimas ir vidaus administravimo kontrolė.

4. Viešojo administravimo subjekto veikla planuojama atsižvelgiant į Valstybės pažangos strategiją ir kitus planavimo dokumentus.

5. Viešojo administravimo įstaigos, kurios vadovas yra valstybės biudžeto asignavimų valdytojas, veikla organizuojama vadovaujantis teisės aktų nustatyta tvarka patvirtintu valdymo sričių strateginiu veiklos planu arba strateginiu veiklos planu. Viešojo administravimo įstaigos, kurios vadovas nėra valstybės biudžeto asignavimų valdytojas, veikla organizuojama vadovaujantis teisės aktų nustatyta tvarka patvirtintu metiniu veiklos planu. Savivaldybės administravimo subjektų veikla organizuojama vadovaujantis savivaldybės strateginio planavimo dokumentais, nustatytais Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme. Šioje dalyje nurodyti planavimo dokumentai, kuriais vadovaujantis organizuojama viešojo administravimo įstaigos veikla, skelbiami šios įstaigos arba viešojo administravimo įstaigos, kuriai ji yra pavaldi, interneto svetainėje.

6. Šio straipsnio 5 dalyje nurodytų planavimo dokumentų, kuriais vadovaujantis organizuojama viešojo administravimo įstaigų veikla, įgyvendinimo rezultatų stebėseną atliekama teisės aktų nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1725](#), 2008-09-22, *Žin.*, 2008, Nr. 117-4441 (2008-10-11)

Nr. [XI-1259](#), 2010-12-23, *Žin.*, 2011, Nr. 4-125 (2011-01-10)

Nr. [XII-478](#), 2013-07-02, *Žin.*, 2013, Nr. 78-3936 (2013-07-20)

11 straipsnis. Vidaus administravimas

1. Vidaus administravimo tikslas – užtikrinti, kad viešojo administravimo subjektas galėtų tinkamai atlikti viešojo administravimo funkcijas.

2. Viešojo administravimo įstaigos administracijos struktūrą nustato viešojo administravimo įstaigos vadovas, vadovaudamasis įstatymais ar jų pagrindu priimtais teisės aktais ir atsižvelgdamas į nustatytus viešojo administravimo įstaigos tikslus ir uždavinius, strateginius ar metinius veiklos planus ir patvirtintą valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis (toliau – darbuotojai), pareigybių skaičių, jeigu kiti įstatymai nenustato kitaip.

3. Viešojo administravimo įstaigos administracijos padaliniais gali būti grupė, departamentas (valdyba), skyrius (biuras, tarnyba), o savivaldybės viešojo administravimo įstaigoje – ir poskyris.

4. Grupė steigiama sudėtingiems, kompleksiniams, su politikos formavimu susijusiems viešojo administravimo įstaigos uždaviniams spręsti. Grupei vadovauja grupės vadovas. Grupės veiklą reglamentuojančius teisės aktus (nuostatus, pareigybių aprašymus ir kt.) tvirtina viešojo administravimo įstaigos vadovas.

5. Departamentas (valdyba) steigiamas nevienarūšių viešojo administravimo įstaigos funkcijų įgyvendinimui administruoti. Departamentą (valdybą) sudaro ne mažiau kaip du skyriai (biurai, tarnybos). Departamentui vadovauja direktorius (valdybai – viršininkas). Departamento (valdybos) veiklą reglamentuojančius teisės aktus (nuostatus, pareigybių aprašymus ir kt.) tvirtina viešojo administravimo įstaigos vadovas.

6. Skyrius (biuras, tarnyba) paprastai yra departamento (valdybos) struktūrinė dalis. Kai administruoti pavestose srityje yra nepakankama uždavinių ir funkcijų įvairovė arba kai to reikalauja įstatymas, skyrius (biuras, tarnyba) gali nebūti departamento (valdybos) struktūrinė dalis. Skyrių (biurų,

tarnybą) sudaro ne mažiau kaip 4 pareigybės, išskyrus vidaus audito tarnybas ir centralizuotas vidaus audito tarnybas, kurias sudaro ne mažiau kaip 2 pareigybės. Skyriui (biurui, tarnybai) vadovauja vedėjas (viršininkas). Skyriaus (biuro, tarnybos) vedėjas (viršininkas) savivaldybių viešojo administravimo įstaigose gali turėti pavaduotojų. Skyriaus (biuro, tarnybos) veiklą reglamentuojančius teisės aktus (nuostatus, pareigybių aprašymus ir kt.) tvirtina viešojo administravimo įstaigos vadovas.

7. Savivaldybių viešojo administravimo įstaigose skyrių (biurą, tarnybą) gali sudaryti poskyriai. Poskyris sudaromas iš ne mažiau kaip 3 pareigybių. Poskyriui vadovauja vedėjas. Poskyrio veiklą reglamentuojančius teisės aktus (nuostatus, pareigybių aprašymus ir kt.) tvirtina viešojo administravimo įstaigos vadovas.

8. Uždaviniams ir funkcijoms, kurie nepriskirti atskiriems viešojo administravimo įstaigos administracijos padaliniais, įgyvendinti gali būti steigiamą pareigybė (pareigybės), nepriklausanti (nepriklausančios) skyriui (biurui, tarnybai), departamentui (valdybai) ar grupei. Tokios pareigybės aprašą tvirtina ir pavedamas atlikti funkcijas nustato viešojo administravimo įstaigos vadovas.

9. Šio straipsnio 3, 4, 5, 6, 7 ir 8 dalių nuostatos viešojo administravimo įstaigoms taikomos tiek, kiek jų neregamentuoja statutai ar kiti įstatymai.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1036](#), 2007-01-18, *Žin.*, 2007, Nr. 12-497 (2007-01-30)

Nr. [X-1035](#), 2007-01-18, *Žin.*, 2007, Nr. 17-628 (2007-02-08)

Nr. [X-1725](#), 2008-09-22, *Žin.*, 2008, Nr. 117-4441 (2008-10-11)

Nr. [XI-1259](#), 2010-12-23, *Žin.*, 2011, Nr. 4-125 (2011-01-10)

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-1372](#), 2018-06-29, paskelbta TAR 2018-07-16, i. k. 2018-12040

12 straipsnis. Vidaus administravimo pagrindai

Viešojo administravimo subjektų vidaus administravimą reglamentuoja įstatymai arba jų pagrindu priimti teisės aktai (nuostatai, statutai, veiklos (darbo) reglamentai, pareigybių aprašymai (pareiginės instrukcijos), vidaus tvarkos taisyklės).

13 straipsnis. Vidaus administravimo kontrolė

Viešojo administravimo subjekto vidaus administravimo kontrolės formos gali būti:

1) vidaus kontrolė ir vidaus auditas, atliekami įstatymų ir jų pagrindu priimtų teisės aktų nustatyta tvarka;

2) išorės auditas, vertinantis viešojo administravimo subjekto administracinės veiklos kokybę ir efektyvumą, taip pat vidaus kontrolės ir vidaus audito sistemos patikimumą.

14 straipsnis. Prašymų ir skundų nagrinėjimas

1. Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklės tvirtina Vyriausybė.

2. Viešojo administravimo subjektas privalo organizuoti savo darbą taip, kad asmenys pateikti prašymą ar skundą asmeniškai galėtų visą darbo dienos laiką, taip pat ir pietų pertraukos metu. Viešojo administravimo subjektas privalo nustatyti ne mažiau kaip 2 papildomas prašymų ir skundų priėmimo valandas per savaitę prieš arba po viešojo administravimo subjekto darbo dienos laiko.

3. Skundai dėl viešojo administravimo subjekto veiksmų, neveikimo ar administracinių sprendimų nagrinėjami šio įstatymo trečiajame skirsnyje nustatyta tvarka.

4. Draudžiama persiųsti skundą nagrinėti viešojo administravimo subjektui, jo administracijos padaliniui arba perduoti nagrinėti pareigūnui, valstybės tarnautojui ar darbuotojui, kurių veiksmai yra skundžiami.

5. Prašymas ar skundas viešojo administravimo subjekto vadovo arba jo įgalioto pareigūno ar valstybės tarnautojo sprendimu gali būti nenagrinėjamas:

1) jeigu jame nėra asmens vardo ir pavardės ar pavadinimo, adreso arba kitų duomenų ryšiui palaikyti ir nėra galimybės kitaip identifikuoti prašymą ar skundą pateikusį asmenį;

2) jeigu prašymas ar skundas, teikiamas raštu tiesiogiai ar atsiųstas paštu, arba prašymo ar skundo skaitmeninė kopija, atsiųsta faksu ar elektroniniu paštu, nepasirašyti ir nėra galimybės kitaip patikrinti prašymo ar skundo autentiškumo;

3) jeigu jis grindžiamas akivaizdžiais tikrovės neatitinkančiais faktais arba jeigu jo turinys nekonkretus ir nesuprantamas ir dėl to viešojo administravimo subjektas negali tokio prašymo ar skundo išnagrinėti;

4) jeigu paaiškėja, kad tuo pačiu klausimu atsakymą yra pateikęs arba sprendimą yra priėmęs viešojo administravimo subjektas, į kurį kreiptasi, arba kitas kompetentingas viešojo administravimo subjektas ir asmuo nepateikia naujų faktinių duomenų, leidžiančių abejoti ankstesnio atsakymo pagrįstumu ar ginčyti viešojo administravimo subjekto priimtą sprendimą;

5) jeigu nuo skunde nurodytų pažeidimų paaiškėjimo asmeniui dienos iki skundo padavimo dienos yra praėję daugiau kaip 6 mėnesiai.

6. Skundai, pateikti elektroniniu paštu, turi būti pasirašyti elektroniniu parašu. Atsakymai į šiuos skundus pateikiami asmeniui elektroniniu paštu, o asmenų pageidavimu – siunčiami paštu skunde nurodytu adresu arba įteikiami asmeniškai. Atsakymas, siunčiamas elektroniniu paštu, turi būti pasirašytas viešojo administravimo subjekto vadovo arba jo įgalioto pareigūno ar valstybės tarnautojo saugiu elektroniniu parašu.

7. Apie prašymo ar skundo nenagrinėjimą asmeniui pranešama ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo ar skundo gavimo viešojo administravimo subjekte dienos, išskyrus atvejus, kai prašyme ar skunde nenurodyta jokių asmens duomenų ryšiui palaikyti.

8. Jeigu viešojo administravimo subjektas pagal kompetenciją negali spręsti prašyme išdėstytų klausimų ar priimti administracinės procedūros sprendimo dėl skunde išdėstyto klausimo, jis jo nenagrinėja ir ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo ar skundo gavimo dienos persiunčia jį kompetentingam viešojo administravimo subjektui, ir apie tai praneša asmeniui. Jeigu nėra kito viešojo administravimo subjekto, kuriam galėtų perduoti prašymą ar skundą nagrinėti pagal kompetenciją, jis ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo ar skundo gavimo dienos apie tai praneša asmeniui paaiškindamas jo prašymo ar skundo nenagrinėjimo priežastis.

9. Dėl skundo, adresuoto keliems viešojo administravimo subjektams ir priklausančio kelių viešojo administravimo subjektų kompetencijai, administracinę procedūrą pradeda ir skundo nagrinėjimą organizuoja pirmasis skunde nurodytas viešojo administravimo subjektas. Kiti administracinėje procedūroje dalyvaujantys viešojo administravimo subjektai privalo per 10 darbo dienų nuo skundo gavimo dienos pateikti pagal kompetenciją savo pasiūlymus dėl skundo sprendimo administracinę procedūrą pradėjusiam viešojo administravimo subjektui.

10. Viešojo administravimo subjekto vadovas ar jo įgaliotas pareigūnas ar valstybės tarnautojas, kai prašymą nagrinėjantys arba administracinėje procedūroje dalyvaujantys pareigūnai, valstybės tarnautojai ar darbuotojai laikinai negali eiti pareigų (dėl laikinojo nedarbingumo, atostogų, komandiruočių, kvalifikacijos tobulinimo ir kitų priežasčių), paveda nagrinėti prašymą arba dalyvauti administracinėje procedūroje kitiems pareigūnams, valstybės tarnautojams ar darbuotojams.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-283](#), 2009-06-11, *Žin.*, 2009, Nr. 75-3062 (2009-06-25)

Nr. [XI-1259](#), 2010-12-23, *Žin.*, 2011, Nr. 4-125 (2011-01-10)

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-2779](#), 2016-11-10, paskelbta TAR 2016-11-17, i. k. 2016-26980

14¹ straipsnis. Veiksmai patiriant suinteresuotų asmenų neteisėtą poveikį

1. Pareigūnas, valstybės tarnautojas ar darbuotojas, kuriam pavesta parengti administracinio sprendimo projektą, informuoja viešojo administravimo subjekto, kuriame eina pareigas, vadovą arba jo įgaliotą atstovą apie jam daromą politinį, ekonominį, psichologinį, socialinį spaudimą ar kitokį neteisėtą poveikį, kuris gali turėti (turės) įtakos rengiamo administracinio sprendimo nešališkumui ar objektyvumui.

2. Viešojo administravimo subjekto vadovas arba jo įgaliotas atstovas, įvertinęs neteisėto poveikio pobūdį ir manydamas, kad neteisėtą poveikį patiriančio pareigūno, valstybės tarnautojo ar darbuotojo tolesnis dalyvavimas rengiant administracinio sprendimo projektą gali turėti (turės) įtakos administracinio sprendimo nešališkumui ar objektyvumui, gali nušalinti pareigūną, valstybės tarnautoją ar darbuotoją nuo administracinio sprendimo projekto rengimo.

3. Viešojo administravimo subjekto vadovas arba jo įgaliotas atstovas, įvertinęs neteisėto poveikio pobūdį ir manydamas, kad suinteresuotų asmenų veiksmuose galimai yra nusikalstamos veikos požymių, privalo apie tai pranešti teisėsaugos institucijoms.

4. Tuo atveju, kai neteisėtą poveikį darantis suinteresuotas asmuo yra viešojo administravimo subjekto, kuriame neteisėtą poveikį patiriantis pareigūnas, valstybės tarnautojas ar darbuotojas eina pareigas, vadovas arba jo įgaliotas asmuo, pareigūnas, valstybės tarnautojas ar darbuotojas, kuriam pavesta parengti administracinio sprendimo projektą ir kuriam daromas neteisėtas poveikis, gali kreiptis į

instituciją, kuriai pavesta tirti fizinių ir juridinių asmenų skundus ir prašymus dėl valstybinėje tarnyboje dirbančių asmenų veiklos atitikties Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo nuostatomis.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-2779](#), 2016-11-10, paskelbta TAR 2016-11-17, i. k. 2016-26980

Papildyta straipsniu:

Nr. [XII-935](#), 2014-06-12, paskelbta TAR 2014-06-26, i. k. 2014-09160

15 straipsnis. Administracinių paslaugų teikimas

1. Administracinės paslaugos yra:

- 1) leidimų, licencijų išdavimas;
- 2) dokumentų, kuriais patvirtinamas tam tikras juridinis faktas, išdavimas;
- 3) deklaracijų priėmimas ir tvarkymas;
- 4) asmenų konsultavimas viešojo administravimo subjekto kompetencijos klausimais;
- 5) įstatymų nustatytos viešojo administravimo subjekto informacijos teikimas asmenims;
- 6) administracinės procedūros vykdymas.

2. Administracines paslaugas teikia tik viešojo administravimo subjektai. Viešojo administravimo subjektas turi sudaryti savo teikiamų administracinių paslaugų sąrašą ir, vadovaudamasis vidaus reikalų ministro nustatyta tvarka ir kitais teisės aktais, reguliuojančiais šių paslaugų teikimą, patvirtinti administracinių paslaugų teikimo aprašymus. Administracinių paslaugų teikimo aprašymai turi būti atnaujinti kartą per 3 mėnesius, atsižvelgiant į viešojo administravimo subjekto veiklos ir teisės aktų, reguliuojančių šių paslaugų teikimą, pasikeitimus.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-2779](#), 2016-11-10, paskelbta TAR 2016-11-17, i. k. 2016-26980

3. Viešojo administravimo subjektas turi patvirtintus administracinių paslaugų teikimo aprašymus paskelbti Viešųjų ir administracinių paslaugų stebėsenos ir analizės informacinėje sistemoje, taip pat savo interneto svetainėje pateikti nuorodą į šioje sistemoje paskelbtą administracinės paslaugos teikimo aprašymą.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XII-2779](#), 2016-11-10, paskelbta TAR 2016-11-17, i. k. 2016-26980

4. Tais atvejais, kai administracines paslaugas teikia Lietuvos Respublikos diplomatinės atstovybės ir konsulinės įstaigos, šio straipsnio 2 ir 3 dalių nuostatas dėl teikiamų administracinių paslaugų sąrašo sudarymo, administracinių paslaugų teikimo aprašymų patvirtinimo, jų atnaujinimo ir paskelbimo, taip pat šio įstatymo 17¹ straipsnio 2 dalies nuostatas dėl informacijos apie administracinių ir viešųjų paslaugų stebėsenos rodiklius pateikimo įgyvendina Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XII-2779](#), 2016-11-10, paskelbta TAR 2016-11-17, i. k. 2016-26980

5. Rinkliavas ar kitokį atlyginimą už administracines paslaugas nustato įstatymai ar jų pagrindu priimti teisės aktai. Rinkliavos nustatomos vadovaujantis Lietuvos Respublikos rinkliavų įstatymu, o kitokio atlyginimo už administracines paslaugas dydį pagal Vyriausybės patvirtintus kriterijus nustato viešojo administravimo institucijos, kurios nustato atitinkamų administracinių paslaugų teikimo tvarką, jeigu kiti įstatymai nenustato kitaip. Rinkliava ar kitoks atlyginimas nėra nustatomi už šio straipsnio 1 dalies 3, 4 ir 6 punktuose nurodytas administracines paslaugas, taip pat už viešojo administravimo subjekto atliekamą asmenų prašymų suteikti administracinę paslaugą nagrinėjimą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1301](#), 2014-11-06, paskelbta TAR 2014-11-18, i. k. 2014-17031

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2779](#), 2016-11-10, paskelbta TAR 2016-11-17, i. k. 2016-26980

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1259](#), 2010-12-23, Žin., 2011, Nr. 4-125 (2011-01-10)

16 straipsnis. Viešųjų paslaugų teikimo administravimo reikalavimai

1. Viešojo administravimo subjektai atsako už jų administruojamų paslaugų teikimo teisėtumą.
2. Viešojo administravimo subjektas, kuris administruoja tam tikros viešosios paslaugos teikimą, negali pats teikti šios paslaugos, išskyrus atvejus, kai Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo nustatytais sąlygomis ir tvarka savivaldybės administracijos padalinys teikia viešąsias paslaugas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1301](#), 2014-11-06, paskelbta TAR 2014-11-18, i. k. 2014-17031

3. Viešojo administravimo subjektas, administruojantis viešųjų paslaugų teikimą, įpareigoja viešųjų paslaugų teikėjus sudaryti jų teikiamų viešųjų paslaugų sąrašą ir, vadovaujantis vidaus reikalų ministro nustatyta tvarka ir kitais teisės aktais, reguliuojančiais šių paslaugų teikimą, patvirtinti viešųjų paslaugų teikimo aprašymus. Viešųjų paslaugų teikimo aprašymai turi būti atnaujinti kartą per 3 mėnesius, atsižvelgiant į viešąsias paslaugas teikiančio subjekto veiklos ir teisės aktų, reguliuojančių šių paslaugų teikimą, pasikeitimus.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XII-2779](#), 2016-11-10, paskelbta TAR 2016-11-17, i. k. 2016-26980

4. Viešojo administravimo subjektas, administruojantis viešųjų paslaugų teikimą, įpareigoja viešųjų paslaugų teikėjus patvirtintus viešųjų paslaugų teikimo aprašymus paskelbti Viešųjų ir administracinių paslaugų stebėsenos ir analizės informacinėje sistemoje ir savo interneto svetainėje pateikti nuorodą į šioje sistemoje paskelbtus viešųjų paslaugų teikimo aprašymus.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XII-2779](#), 2016-11-10, paskelbta TAR 2016-11-17, i. k. 2016-26980

5. Rinkliavas ar kitokį atlyginimą už viešųjų paslaugų teikimo administravimą gali nustatyti tik įstatymai.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2779](#), 2016-11-10, paskelbta TAR 2016-11-17, i. k. 2016-26980

6. Rinkliavas ar kitokį atlyginimą už viešąsias paslaugas nustato įstatymai ar jų pagrindu priimti teisės aktai. Rinkliavos nustatomos vadovaujantis Lietuvos Respublikos rinkliavų įstatymu, o kitokio atlyginimo dydį pagal Vyriausybės patvirtintus kriterijus nustato viešojo administravimo subjektas, kuris administruoja tos viešosios paslaugos teikimą, jeigu kiti įstatymai nenustato kitaip.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XII-1301](#), 2014-11-06, paskelbta TAR 2014-11-18, i. k. 2014-17031

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2779](#), 2016-11-10, paskelbta TAR 2016-11-17, i. k. 2016-26980

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1259](#), 2010-12-23, Žin., 2011, Nr. 4-125 (2011-01-10)

17 straipsnis. Viešųjų paslaugų teikimo reglamentavimas

1. Įstatymų numatyta viešųjų paslaugų teikimą valstybės lygiu reglamentuoja centriniai valstybinio administravimo subjektai pagal įstatymų ar nuostatų jiems priskirtą valdymo sritį.
2. Įstatymų numatyta viešųjų paslaugų teikimą teritoriniu lygiu reglamentuoja pagal įgaliojimus savivaldybių administravimo subjektai ir teritoriniai valstybinio administravimo subjektai.
3. Teritoriniai valstybinio administravimo subjektai negali dubliuoti ar keisti centrinių valstybinio administravimo subjektų viešųjų paslaugų teikimo reglamentavimo, tačiau gali jiems teikti siūlymus dėl viešųjų paslaugų teikimo tvarkos tobulinimo ar naujos viešosios paslaugos nustatymo.
4. Centriniai valstybinio administravimo subjektai negali reikalauti iš teritorinių valstybinio administravimo subjektų ir savivaldybių steigti viešąsias paslaugas teikiančias įstaigas, jeigu to nenumato įstatymai.
5. Už viešųjų paslaugų teikimo režimo laikymąsi ir teikiamų viešųjų paslaugų kokybę atsako paslaugas teikiančio subjekto vadovas.

17¹ straipsnis. Viešųjų ir administracinių paslaugų stebėsenos ir analizės informacinė sistema

1. Viešųjų ir administracinių paslaugų stebėsenos ir analizės informacinė sistema yra vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymu įsteigta valstybės informacinė sistema, kurios paskirtis – sudaryti sąlygas operatyviai rinkti ir kaupti administracinių ir viešųjų paslaugų teikimo aprašymus, informaciją apie administracinių ir viešųjų paslaugų teikimo stebėsenos rodiklius ir atlikti administracinių ir viešųjų paslaugų ir jų teikimo aprašymų paiešką viešame kataloge.

2. Viešųjų ir administracinių paslaugų stebėsenos ir analizės informacinės sistemos ir šioje valstybės informacinėje sistemoje esančių asmens duomenų valdytoja yra Vidaus reikalų ministerija.

3. Viešųjų ir administracinių paslaugų stebėsenos ir analizės informacinės sistemos tvarkytojas (tvarkytojai) skiriamas (skiriami) teisės aktu, kuriuo tvirtinami Viešųjų ir administracinių paslaugų stebėsenos ir analizės informacinės sistemos nuostatai.

4. Viešųjų ir administracinių paslaugų stebėsenos ir analizės informacinės sistemos valdytojas ir tvarkytojas (tvarkytojai) pagal kompetenciją užtikrina šios valstybės informacinės sistemos duomenų saugą, kaip to reikalauja Lietuvos Respublikos įstatymai ir kiti teisės aktai.

5. Viešojo administravimo subjektas, teikiantis administracines paslaugas ar administruojantis viešųjų paslaugų teikimą, taip pat šio įstatymo 15 straipsnio 4 dalyje nurodytas viešojo administravimo subjektas informaciją apie administracinių ir viešųjų paslaugų stebėsenos rodiklius Viešųjų ir administracinių paslaugų stebėsenos ir analizės informacinės sistemos nuostatų nustatyta tvarka privalo teikti Viešųjų ir administracinių paslaugų stebėsenos ir analizės informacinės sistemos tvarkytojui.

Papildyta straipsniu:

TAR pastaba. 17-1 straipsnio 5 dalyje nurodyti viešojo administravimo subjektai iki 2017 m. gegužės 31 d. į Viešųjų ir administracinių paslaugų stebėsenos ir analizės informacinę sistemą šios sistemos nuostatų nustatyta tvarka pateikia administracinių ir viešųjų paslaugų teikimo aprašymus ir 2016 metų paslaugų stebėsenos rodiklius.

Nr. [XII-2779](#), 2016-11-10, paskelbta TAR 2016-11-17, i. k. 2016-26980

18 straipsnis. Informacinių technologijų naudojimas viešajam administravimui

Viešojo administravimo subjektai, įgyvendindami jiems pavestas funkcijas, informacines technologijas naudoja įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

TREČIASIS SKIRSNIS ADMINISTRACINĖ PROCEDŪRA

19 straipsnis. Administracinė procedūra ir jos dalyviai

1. Administracinė procedūra – pagal šį įstatymą viešojo administravimo subjekto atliekami privalomi veiksmai nagrinėjant skundą apie viešojo administravimo subjekto veiksmams, neveikimu ar administraciniais sprendimais galimai padarytą asmens, nurodyto skunde, teisių ir teisėtų interesų pažeidimą ir priimant dėl to administracinės procedūros sprendimą.

2. Administracinės procedūros dalyviai: asmuo, dėl kurio yra pradėta administracinė procedūra, ir viešojo administravimo subjektas, kuris dėl gauto skundo pradėjo administracinę procedūrą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-935](#), 2014-06-12, paskelbta TAR 2014-06-26, i. k. 2014-09160

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-2779](#), 2016-11-10, paskelbta TAR 2016-11-17, i. k. 2016-26980

20 straipsnis. Asmens, dėl kurio yra pradėta administracinė procedūra, teisės ir pareigos

1. Asmuo, dėl kurio yra pradėta administracinė procedūra, turi teisę:

- 1) susipažinti su administracinės procedūros metu gautais dokumentais ir kita informacija;
- 2) pateikti papildomą informaciją ir duoti paaiškinimus;
- 3) pareikšti nušalinimą administracinę procedūrą vykdančiam pareigūnui, valstybės tarnautojui ar darbuotojui;
- 4) turėti vertėją;
- 5) dalyvauti tikrinant faktinius duomenis vietoje;
- 6) teikti savo nuomonę administracinės procedūros metu kylančiais klausimais;
- 7) prašyti viešojo administravimo subjektą, pradėjusį administracinę procedūrą, ją nutraukti;
- 8) gauti administracinės procedūros sprendimą;
- 9) įstatymų nustatyta tvarka apskusti priimtą administracinės procedūros sprendimą, jeigu sprendimas neatitinka įstatymų ar kitų teisės aktų reikalavimų, arba apskusti pareigūno, valstybės

tarnautojo ar darbuotojo veiksmus, jeigu jie turi piktnaudžiavimo ar biurokratizmo požymių (kaip jie apibrėžti Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatyme);

10) turėti atstovą.

2. Asmuo, dėl kurio yra pradėta administracinė procedūra, privalo sąžiningai naudotis jam suteiktomis teisėmis ir jomis nepiktnaudžiauti. Jeigu paaiškėja, kad asmuo, dėl kurio yra pradėta administracinė procedūra, piktnaudžiavo jam suteiktomis teisėmis ar veikė nesąžiningai, viešojo administravimo subjekto vadovo sprendimu administracinė procedūra gali būti nutraukta ir apie tai per 3 darbo dienas nuo administracinės procedūros nutraukimo dienos pranešama asmeniui, dėl kurio yra pradėta administracinė procedūra.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-935](#), 2014-06-12, paskelbta TAR 2014-06-26, i. k. 2014-09160

21 straipsnis. Neteko galios nuo 2017-03-31

Straipsnio naikinimas:

Nr. [XII-2779](#), 2016-11-10, paskelbta TAR 2016-11-17, i. k. 2016-26980

22 straipsnis. Administracinės procedūros pradžia

1. Administracinę procedūrą pradeda viešojo administravimo subjekto vadovas arba jo įgaliotas pareigūnas ar valstybės tarnautojas arba viešojo administravimo subjekto vadovo sudaryta komisija rašytiniu pavedimu (įsakymu, potvarkiu, rezoliucija) per 3 darbo dienas nuo skundo gavimo dienos.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-2779](#), 2016-11-10, paskelbta TAR 2016-11-17, i. k. 2016-26980

2. Administracinei procedūrai pradėti reikalingą informaciją, kurią turi viešojo administravimo subjektas arba kuri yra valstybės registruose ar kitose valstybės ar savivaldybių informacinėse sistemose, surenka pats skundą gavęs viešojo administravimo subjektas.

23 straipsnis. Neteko galios nuo 2017-03-31

Straipsnio naikinimas:

Nr. [XII-2779](#), 2016-11-10, paskelbta TAR 2016-11-17, i. k. 2016-26980

24 straipsnis. Neteko galios nuo 2017-03-31

Straipsnio naikinimas:

Nr. [XII-2779](#), 2016-11-10, paskelbta TAR 2016-11-17, i. k. 2016-26980

25 straipsnis. Pareigūno, valstybės tarnautojo ar darbuotojo nušalinimas

1. Pareigūnas, valstybės tarnautojas ar darbuotojas nusišalina pats arba turi būti nušalintas nuo dalyvavimo administracinėje procedūroje, jeigu:

1) pareigūnas, valstybės tarnautojas ar darbuotojas yra asmens, dėl kurio pradėta administracinė procedūra, artimasis giminaitis (kaip tai apibrėžta Civiliniame kodekse), svainis ar sugyventinis, įstatymų nustatyta tvarka įregistravęs partnerystę;

2) tarp pareigūno, valstybės tarnautojo ar darbuotojo ir asmens, dėl kurio pradėta administracinė procedūra, yra pavaldumo santykiai;

3) pareigūno, valstybės tarnautojo ar darbuotojo nešališkumu pagrįstai abejojama dėl kokių nors kitų priežasčių, galinčių sukelti viešųjų ir privačių interesų konfliktą.

2. Sprendimą dėl pareigūno, valstybės tarnautojo ar darbuotojo nušalinimo nuo dalyvavimo administracinėje procedūroje priima viešojo administravimo subjekto vadovas. Sprendimą dėl viešojo administravimo subjekto vadovo nusišalinimo nuo dalyvavimo administracinėje procedūroje priima jis pats arba jį į pareigas paskyręs viešojo administravimo subjekto vadovas, arba kolegialaus viešojo administravimo subjekto vadovas.

26 straipsnis. Sprendimui priimti reikalingos informacijos gavimas

1. Dokumentų ir informacijos, reikalingų administracinės procedūros sprendimui priimti, reikalavimas iš asmenų, dėl kurių pradėta administracinė procedūra, turi būti teisėtas ir motyvuotas.

2. Viešojo administravimo subjektas gali reikalauti tik tų dokumentų ir informacijos, kurių nėra valstybės registruose ar kitose valstybės informacinėse sistemose. Viešojo administravimo subjekto

reikalavimas pateikti dokumentus ir informaciją, kurie yra valstybės registruose ar kitose valstybės informacinėse sistemose, laikomas biurokratizmu.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-733](#), 2017-11-16, paskelbta TAR 2017-11-23, i. k. 2017-18516

3. Dokumentams ir informacijai pateikti turi būti nustatytas konkretus terminas. Pakartotinai reikalauti dokumentų ir informacijos iš asmenų, dėl kurių pradėta administracinė procedūra, galima tik išimtiniais atvejais ir tinkamai motyvuojant šių dokumentų ir informacijos būtinumą.

27 straipsnis. Administracinės procedūros sustabdymas

1. Jeigu administracinės procedūros sprendimas gali pakeisti administracinėje procedūroje nedalyvaujančių asmenų teisinį statusą, administracinė procedūra sustabdoma ir šiems asmenims raštu per 3 darbo dienas nuo administracinės procedūros sustabdymo dienos pranešama apie teisę dalyvauti šioje procedūroje. Kai šie asmenys pareiškia norą dalyvauti procedūroje arba raštu atsisako joje dalyvauti arba jeigu per 10 darbo dienų nuo pranešimo apie teisę dalyvauti administracinėje procedūroje išsiuntimo dienos negautas jų atsakymas dėl dalyvavimo administracinėje procedūroje, administracinė procedūra atnaujinama.

2. Jeigu paaiškėja, kad skundo ir (ar) prie jo pridedamų dokumentų turinyje yra nusikalstamos veikos ar administracinių nusižengimų požymių, administracinė procedūra sustabdoma ir tokio skundo kopija ir prie jo pridedamų dokumentų kopijos persiunčiamos institucijai, kompetentingai tirti šiuos teisės pažeidimus. Jeigu atsisakoma pradėti ikiteisminį tyrimą ar administracinių nusižengimų teiseną, administracinė procedūra atnaujinama.

3. Sustabdžius administracinę procedūrą, sustabdomi ir šio įstatymo 31 straipsnyje nustatyti terminai. Administracinę procedūrą atnaujinus, jai nustatyti terminai atnaujinami.

4. Apie sprendimą sustabdyti administracinę procedūrą ir apie sprendimą ją atnaujinti per 3 darbo dienas nuo atitinkamo sprendimo priėmimo dienos raštu informuojamas asmuo, dėl kurio pradėta administracinė procedūra.

5. Jeigu paaiškėja, kad, pradėjus administracinę procedūrą, skundą tuo pačiu klausimu pradėjo nagrinėti ir teismas, administracinė procedūra nutraukiama ir per 5 darbo dienas nuo tokio paaiškėjimo dienos apie tai raštu informuojamas skundą pateikęs asmuo.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-2779](#), 2016-11-10, paskelbta TAR 2016-11-17, i. k. 2016-26980

28 straipsnis. Apklausa

1. Prieš priimant administracinės procedūros sprendimą, asmuo, dėl kurio yra pradėta administracinė procedūra, taip pat kiti asmenys gali būti apklausiami siekiant išsiaiškinti ginčijamo klausimo esmę ir su juo susijusias aplinkybes.

2. Jeigu skunde nėra aiški ginčijamo klausimo esmė ir su juo susijusios aplinkybės arba asmuo išreiškė pageidavimą būti apklausiamas, administracinės procedūros sprendimas priimamas tik apklausus asmenį, dėl kurio galimai pažeistų teisių ir teisėtų interesų buvo gautas skundas ir dėl gauto skundo pradėta administracinė procedūra. Jeigu dėl objektyvių priežasčių apklausti asmenį per administracinei procedūrai nustatytą laiką neįmanoma, administracinė procedūra nutraukiama.

3. Administracinės procedūros sprendimas be apklausos priimamas, jeigu:

1) skundas patenkinamas iš karto ir administracinės procedūros sprendimas nepažeidžia kitų asmenų teisių ir teisėtų interesų;

2) administracinės procedūros sprendimas turi būti priimtas nedelsiant.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-2779](#), 2016-11-10, paskelbta TAR 2016-11-17, i. k. 2016-26980

29 straipsnis. Ribotai veiksnus fizinio asmens teisės

1. Ribotai veiksnus fizinis asmuo jo paties ar jo rūpintojo prašymu turi teisę būti išklausytas. Siekiant apsaugoti ribotai veiksnus fizinio asmens interesus, turi būti išklausomas ir jo rūpintojas.

2. Ribotai veiksnus fizinis asmuo gali būti išklausytas dėl klausimų, susijusių su pajamomis ar turtu, kuriais jis turi teisę disponuoti.

30 straipsnis. Faktinių duomenų patikrinimas

1. Viešojo administravimo subjektas, dalyvaujantis administracinėje procedūroje, prirėkus gali faktinius duomenis patikrinti vietoje. Asmeniui, dėl kurio yra pradėta administracinė procedūra, ir suinteresuotiems asmenims turi būti pranešta apie patikrinimo laiką, kad jie galėtų, jei pageidauja, dalyvauti tikrinant faktinius duomenis vietoje. Jeigu šio patikrinimo metu gali būti paskelbta informacija, kuri pagal įstatymus negali būti vieša, asmeniui, dėl kurio yra pradėta administracinė procedūra, ir suinteresuotiems asmenims sudaroma galimybė susipažinti su faktinių duomenų patikrinimo vietoje rezultatais.

2. Žodiniai paaiškinimai ir patikrinimo vietoje metu nustatyti faktiniai duomenys turi būti užfiksuoti patikrinimo akte (išvadoje) ir šis aktas (išvada) tikrintojų pasirašytas. Rašytiniai paaiškinimai pridedami prie patikrinimo akto (išvados).

31 straipsnis. Administracinės procedūros terminai

Administracinė procedūra turi būti baigta ir administracinės procedūros sprendimas priimtas per 20 darbo dienų nuo jos pradžios. Kai dėl objektyvių priežasčių per šį terminą administracinė procedūra negali būti baigta, administracinę procedūrą pradėjęs viešojo administravimo subjektas gali ją pratęsti, bet ne ilgiau kaip 10 darbo dienų. Asmeniui apie administracinės procedūros termino pratęsimą per 2 darbo dienas nuo sprendimo pratęsti administracinės procedūros terminą priėmimo dienos pranešama raštu ir nurodomos pratęsimo priežastys.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-2779](#), 2016-11-10, paskelbta TAR 2016-11-17, i. k. 2016-26980

32 straipsnis. Administracinės procedūros kalba

1. Administracinės procedūros kalba – valstybinė lietuvių kalba.
2. Kai asmuo, dėl kurio yra pradėta administracinė procedūra, ar kiti suinteresuoti asmenys nemoka ar nesupranta lietuvių kalbos arba dėl sensorinio ar kalbos sutrikimo negali suprantamai reikšti savo minčių, administracinėje procedūroje turi dalyvauti vertėjas.
3. Vertėją pakviečia administracinę procedūrą pradėjęs viešojo administravimo subjektas arba asmuo, dėl kurio pradėta administracinė procedūra, savo iniciatyva.

33 straipsnis. Teikimas priimti administracinės procedūros sprendimą

Pareigūnas, valstybės tarnautojas ar darbuotojas, atlikęs administracinę procedūrą, surašo teikimą priimti administracinės procedūros sprendimą ir perduoda jį viešojo administravimo subjekto vadovui. Teikime priimti administracinės procedūros sprendimą turi būti nurodytos faktinės aplinkybės, nustatytos skundo nagrinėjimo metu, teisės aktai, kuriais vadovaujantis parengtas administracinės procedūros sprendimo projektas, siūlomo administracinės procedūros sprendimo projektas ir teikimo parengimo data.

34 straipsnis. Administracinės procedūros sprendimo priėmimas, įteikimas (išsiuntimas) ir saugojimas

1. Administracinė procedūra baigiama administracinės procedūros sprendimo priėmimu. Asmeniui, dėl kurio pradėta administracinė procedūra, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo administracinės procedūros sprendimo priėmimo dienos raštu pranešama apie priimtą administracinės procedūros sprendimą ir nurodomos faktinės aplinkybės, nustatytos skundo nagrinėjimo metu, teisės aktai, kuriais vadovaujantis priimtas administracinės procedūros sprendimas, ir sprendimo apskundimo tvarka. Asmeniui, kuris kreipėsi dėl administracinės procedūros pradėjimo, per 3 darbo dienas nuo administracinės procedūros sprendimo priėmimo dienos, laikantis asmens duomenų teisinę apsaugą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų, raštu pateikiama informacija apie priimtą administracinės procedūros sprendimą.

2. Viešojo administravimo subjektas, atlikęs administracinę procedūrą, administracinės procedūros sprendimo originalą įteikia, kai pats asmuo ar jo įgaliotas asmuo atvyksta jo atsiimti, ar išsiunčia asmeniui, dėl kurio buvo pradėta administracinė procedūra, ir viešojo administravimo subjektui, kurio veiksmai buvo skundžiami, ir vieną administracinės procedūros sprendimo egzempliorių pasilieka saugoti laikydamasis teisės aktų, reglamentuojančių dokumentų valdymą, reikalavimų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1259](#), 2010-12-23, *Žin.*, 2011, Nr. 4-125 (2011-01-10)

Nr. [XII-935](#), 2014-06-12, paskelbta TAR 2014-06-26, i. k. 2014-09160

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-2779](#), 2016-11-10, paskelbta TAR 2016-11-17, i. k. 2016-26980

35 straipsnis. Klaidų ištaisymo procedūra

1. Administracinės procedūros sprendimą priėmęs viešojo administravimo subjektas, gavęs asmens, dėl kurio buvo pradėta administracinė procedūra, ar kito asmens motyvuotą informaciją apie skaičiavimo, spausdinimo, faktinių duomenų neatitikimo ar kitas technines klaidas, imasi reikalingų priemonių klaidoms ištaisyti.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-2779](#), 2016-11-10, paskelbta TAR 2016-11-17, i. k. 2016-26980

2. Jeigu klaida gali turėti esminės įtakos sprendimo vykdymui, viešojo administravimo subjektas, priėmęs administracinės procedūros sprendimą, sustabdo sprendimo vykdymą iki klaidų ištaisymo.

3. Asmeniui, dėl kurio buvo pradėta administracinė procedūra, ir viešojo administravimo subjektui, kurio veiksmai buvo skundžiami, per 3 darbo dienas nuo klaidų ištaisymo dienos įteikiamas ar išsiunčiamas pataisytas dokumentas (administracinės procedūros sprendimas).

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-2779](#), 2016-11-10, paskelbta TAR 2016-11-17, i. k. 2016-26980

36 straipsnis. Administracinės procedūros sprendimo apskundimas

Asmuo turi teisę apskusti viešojo administravimo subjekto priimtą administracinės procedūros sprendimą savo pasirinkimu administracinių ginčų komisijai arba administraciniam teismui įstatymų nustatyta tvarka.

Įstatymas papildytas nauju ketvirtuoju skirsniu:

Nr. [XI-934](#), 2010-06-22, Žin., 2010, Nr. 81-4228 (2010-07-10)

KETVIRTASIS SKIRSNIS ŪKIO SUBJEKTŲ VEIKLOS PRIEŽIŪRA

36¹ straipsnis. Ūkio subjektų veiklos priežiūra

1. Ūkio subjektų veiklos priežiūra – šio įstatymo nustatyta tvarka įgaliotų atlikti šio straipsnio 2 dalyje nurodytus veiksmus viešojo administravimo subjektų (toliau – priežiūrą atliekantys subjektai) veikla, skirta teikti metodinę pagalbą ūkio subjektams, prižiūrėti, kaip ūkio subjektai laikosi įstatymuose ir kituose teisės aktuose nustatytų reikalavimų, kontroliuoti, ar tinkamai tuos reikalavimus vykdo, ir įgyvendinti kitas priemones, užtikrinančias tinkamą teisės aktų reikalavimų laikymąsi ir užkertančias kelią žalai teisės normų saugomoms vertybėms atsirasti.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1317](#), 2014-11-11, paskelbta TAR 2014-11-20, i. k. 2014-17213

2. Ūkio subjektų veiklos priežiūra apima:

- 1) ūkio subjektų konsultavimą priežiūrą atliekančio subjekto kompetencijos klausimais ir kitų prevencinių veiksmų, skirtų užkirsti kelią galimiems teisės aktų pažeidimams, atlikimą;
- 2) ūkio subjektų veiklos patikrinimus;
- 3) teisės aktų nustatyta tvarka gautos informacijos apie ūkio subjektų veiklą vertinimą;
- 4) poveikio priemonių ūkio subjektams taikymą įstatymų ir jų pagrindu priimtų kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

36² straipsnis. Ūkio subjektų veiklos priežiūros principai

1. Ūkio subjektų veiklos priežiūra atliekama vadovaujantis šiais principais:

1) minimalios ir proporcingos priežiūros naštos. Šis principas reiškia, kad priežiūrą atliekančių subjektų priežiūros veiksmai privalo būti proporcingi ir tinkami siekiamam tikslui įgyvendinti, proporcingi ūkio subjektų dydžiui ir administraciniams gebėjimams, atliekami siekiant kuo mažiau trikdyti ūkio subjektų veiklą; poveikio priemonės ūkio subjektams taikomos tik tada, kai priežiūros tikslų negalima pasiekti kitu būdu (*ultima ratio*); poveikio priemonės yra proporcingos pažeidimo pobūdžiui ir juo padarytai žalai;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XII-1317](#), 2014-11-11, paskelbta TAR 2014-11-20, i. k. 2014-17213

2) nediskriminavimo. Šis principas reiškia, kad priežiūrą atliekantys subjektai negali vykdyti ūkio subjektų veiklos priežiūros, kuria būtų diskriminuojami ūkio subjektai dėl jų nuosavybės formos, pilietybės, gyvenamosios vietos ar valstybės, kurioje ūkio subjektas yra įsisteigęs, ar pagal kitus objektyvius šių subjektų požymius, jeigu kitos sąlygos, turinčios reikšmės ūkio subjekto veiklos rizikingumo laipsniui, iš esmės nesiskiria;

3) planavimo. Šis principas reiškia, kad ūkio subjektų veiklos priežiūra turi būti planuojama. Planavimo reikalavimas taikytinas šio įstatymo 36¹ straipsnio 2 dalies 1, 2 ir 3 punktuose nurodytoms veiklos rūšims. Šio įstatymo 36¹ straipsnio 2 dalies 4 punkte nurodyta veikla ir šios veiklos rodikliai (poveikio priemonių skaičius, dydis, vertė) negali būti planavimo objektas;

4) viešumo. Šis principas reiškia, kad informacija apie ūkio subjektų veiklos priežiūros atlikimo principus, procedūras ir rezultatus, atskleidžiamus apibendrinta forma, yra vieša. Šis principas netaikomas, jeigu informacijos atskleidimas trukdo siekti šio įstatymo 36¹ straipsnio 1 dalyje nurodytų ūkio subjektų veiklos priežiūros tikslų arba gali būti pažeisti kituose teisės aktuose nustatyti konfidencialumo reikalavimai;

5) metodinės pagalbos teikimo. Šis principas reiškia, kad priežiūrą atliekantys subjektai bendradarbiauja su ūkio subjektais, teikia vienodas ir neprieštaringas konsultacijas ūkio subjektams priežiūrą atliekančio subjekto kompetencijos klausimais, įgyvendina kitas prevencinio pobūdžio priemones, padedančias ūkio subjektams laikytis teisės aktų reikalavimų. Šis principas netaikomas ūkio subjektų veiklos patikrinimų metu, jeigu jo taikymas trukdo siekti ūkio subjektų veiklos priežiūros tikslų, susijusių su teisės aktų reikalavimų laikymosi priežiūra, laikytis specialiuosiuose priežiūrą reglamentuojančiuose įstatymuose ir jų įgyvendinamuosiuose teisės aktuose, Europos Sąjungos teisės aktuose ar Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse įtvirtintų atitinkamai priežiūrai keliamų reikalavimų;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XII-1317](#), 2014-11-11, paskelbta TAR 2014-11-20, i. k. 2014-17213

6) funkcijų atskyrimo. Šis principas reiškia, kad šio įstatymo 36¹ straipsnio 2 dalies 2 ir 4 punktuose nurodytus veiksmus atlieka skirtingi priežiūrą atliekančio subjekto pareigūnai ar priežiūrą atliekančio subjekto padaliniai arba kad nurodytos funkcijos yra priskirtos skirtingiems viešojo administravimo subjektams. Šis principas netaikomas, jeigu kituose priežiūrą reglamentuojančiuose įstatymuose ir teisės aktuose patikrinimo ir poveikio priemonių taikymo funkcijos yra priskirtos vienam pareigūnui (padaliniui).

7) rizikos vertinimo. Šis principas reiškia, kad priežiūrą atliekančių subjektų veiksmai pirmiausia nukreipiami didžiausios rizikos atvejams šalinti, riziką siejant su žalos teisės normų saugomoms vertybėms atsiradimo tikimybe ir šios žalos dydžiu bei mastu.

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XII-1317](#), 2014-11-11, paskelbta TAR 2014-11-20, i. k. 2014-17213

2. Kituose įstatymuose, Europos Sąjungos teisės aktuose ir Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse gali būti nustatyta ir kitų ūkio subjektų veiklos priežiūros principų.

36³ straipsnis. Ūkio subjektų konsultavimas

1. Ūkio subjektų konsultavimas yra neatsiejama ūkio subjektų veiklos priežiūros dalis.

2. Jeigu ūkio subjektas vadovaujasi priežiūrą atliekančio subjekto vadovo, jo įgalioto asmens ar kolegialios priežiūrą atliekančio subjekto institucijos patvirtinta rašytine arba viešai paskelbta konsultacija, kuri vėlesne konsultacija, aukštesniojo pagal pavaldumą viešojo administravimo subjekto konsultacija ar kitu individualiu administraciniu aktu arba teismo sprendimu pripažįstama kaip neatitinkanti (klaidinga) teisės aktų reikalavimų, ūkio subjektui poveikio priemonės už netinkamą teisės aktų vykdymą, kurį lėmė klaidinga konsultacija, netaikomos.

3. Šio straipsnio 2 dalyje nustatyta išlyga dėl klaidingos konsultacijos pasekmių netaikoma, jeigu yra bent viena iš šių sąlygų:

1) po konsultacijos pateikimo buvo keičiamas teisinis reglamentavimas, dėl kurio buvo konsultuota;

2) ūkio subjektas buvo informuotas, kad konsultacija klaidinga, ar kitu būdu turėjo realią galimybę gauti informaciją, kad konsultacija klaidinga, ir terminas nuo šios informacijos gavimo iki ūkio

subjekto veiklos patikrinimo buvo pakankamas ūkio subjektui pažeidimams, kuriuos lėmė klaidinga konsultacija, ištaisyti;

3) jeigu poveikio priemonės yra būtinos ir neišvengiamos siekiant užkirsti kelią žalos visuomenei ar kitų asmenų interesams arba aplinkai atsiradimui;

4) jeigu kituose įstatymuose vadovavimasis klaidinga konsultacija yra numatytas kaip ūkio subjekto atsakomybę lengvinanti aplinkybė skiriant ir (ar) taikant poveikio priemones.

36⁴ straipsnis. Ūkio subjektų veiklos patikrinimai

1. Ūkio subjektų veiklos patikrinimai gali būti planiniai ir neplaniniai. Planinių patikrinimų pirminis tikslas – informacijos apie ūkio subjektą vertinimas ir metodinės pagalbos ūkio subjektui teikimas.

2. Priežiūrą atliekančio subjekto vadovas, jo įgaliotas asmuo ar kolegiali priežiūrą atliekančio subjekto institucija tvirtina:

1) planuojamų tikrinti ūkio subjektų sąrašų sudarymo kriterijus, planinių patikrinimų atlikimo tvarką ir trukmę įtvirtinančias taisykles (toliau – planinių patikrinimų taisyklės), taip pat nustatytu laikotarpiu planuojamų tikrinti ūkio subjektų sąrašą (toliau – patikrinimų planas);

2) neplaninių patikrinimų atlikimo pagrindus, tvarką ir trukmę, tikrinamų ūkio subjektų atrankos kriterijus įtvirtinančias taisykles (toliau – neplaninių patikrinimų taisyklės).

3. Priežiūrą atliekantys subjektai savo veiklą organizuoja taip, kad patikrinimų planas būtų įgyvendintas. Patikrinimų plano keitimas galimas tik tuo atveju, kai yra motyvuotas priežiūrą atliekančio subjekto vadovo ar jo įgalioto asmens arba reikiamus įgaliojimus turinčios priežiūrą atliekančio subjekto kolegialios institucijos sprendimas.

4. Planinių patikrinimų taisyklės ir neplaninių patikrinimų taisyklės turi būti rengiamos vadovaujantis šio įstatymo 36² straipsnyje įtvirtintais minimalios ir proporcingos priežiūros naštos bei nediskriminavimo principais ir juos atitikti.

5. Planinių patikrinimų atlikimo periodiškumas turi būti pagrįstas.

6. Patvirtintas patikrinimų planas ir jo pakeitimai skelbiami priežiūrą atliekančio subjekto interneto svetainėje arba į planą įtraukti ūkio subjektai informuojami individualiai ne vėliau kaip per 3 darbo dienas po patikrinimų plano patvirtinimo ar jo pakeitimo. Priežiūrą atliekantis subjektas, prieš pradėdamas ūkio subjekto veiklos planinį patikrinimą, likus ne mažiau kaip 10 darbo dienų, privalo ūkio subjektą raštu arba elektroniniu būdu informuoti apie numatomą vykdyti patikrinimą, nurodyti atliekamo patikrinimo pagrindą, terminą, dalyką ir pateikti preliminarų dokumentų, kuriuos ūkio subjektas turi pateikti priežiūrą atliekančiam subjektui, sąrašą.

7. Pirmaisiais metais po ūkio subjekto veiklos, dėl kurios atliekama priežiūra, pradžios šiam subjektui už atliekamo pirmojo planinio patikrinimo metu nustatytus pažeidimus negali būti taikomos poveikio priemonės, susijusios su ūkio subjekto veiklos ribojimu (sustabdomos ar naikinamos veiklos licencijos, leidimai). Nustačius teisės aktų reikalavimų nesilaikymo, netinkamo taikymo faktą, ūkio subjektui nustatomas protingas (paprastai ne trumpesnis kaip vieno mėnesio) terminas pažeidimams ištaisyti.

8. Šio straipsnio 7 dalyje nustatyta išlyga netaikyti poveikio priemonių ir nustatyti terminą pažeidimams ištaisyti netaikoma, jeigu poveikio priemonės yra būtinos ir neišvengiamos siekiant užkirsti kelią žalos visuomenei ar kitų asmenų interesams arba aplinkai atsiradimui.

9. Licencijas ar leidimus išduodantis priežiūrą atliekantis subjektas po licencijos ar leidimo išdavimo ūkio subjektui šešis mėnesius neatlieka šio subjekto planinių patikrinimų, išskyrus atvejus, kai licencija ar leidimas ūkio subjektui išduotas be patikrinimo. Ši nuostata netaikoma, jeigu priežiūrą atliekančio subjekto veiklos tikslams pasiekti būtini dažni planiniai patikrinimai, grindžiami potencialia pažeidimų rizika.

10. Vienu metu gali būti atliekami ne daugiau kaip du ūkio subjekto veiklos planiniai patikrinimai. Priežiūrą atliekantys subjektai, kurių priežiūros dalykas ir forma yra tarpusavyje susiję, gali atlikti bendrą dviejų ar daugiau priežiūrą atliekančių subjektų planinį patikrinimą, jeigu taip sumažėja priežiūros našta ūkio subjektui.

11. Ūkio subjekto veiklos neplaninis patikrinimas atliekamas priežiūrą atliekančio subjekto iniciatyva, kai priežiūrą atliekančio subjekto vadovas ar jo įgaliotas asmuo arba reikiamus įgaliojimus turinti priežiūrą atliekančio subjekto kolegiali institucija priima motyvuotą sprendimą atlikti šį patikrinimą. Neplaninis patikrinimas turi atitikti neplaninių patikrinimų taisykles ir turi būti atliekamas šio straipsnio 12 dalyje nurodytu pagrindu. Priežiūrą atliekantis subjektas, pradėdamas ūkio subjekto

veiklos neplaninį patikrinimą, pateikia tikrinamam ūkio subjektui teisės aktų nustatyta tvarka patvirtintą sprendimo atlikti neplaninį patikrinimą kopiją. Įstatymų nustatytais atvejais kontroliniai pirkimai gali būti atliekami nepateikus ūkio subjektui teisės aktų nustatyta tvarka patvirtintos sprendimo atlikti neplaninį patikrinimą kopijos. Šiais atvejais teisės aktų nustatyta tvarka patvirtinta sprendimo atlikti neplaninį patikrinimą kopija ūkio subjektui turi būti pateikta iš karto po atlikto kontrolinio pirkimo.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-392](#), 2017-06-01, paskelbta TAR 2017-06-07, i. k. 2017-09671

12. Ūkio subjekto veiklos neplaninis patikrinimas gali būti atliekamas:

- 1) gavus kito kompetentingo viešojo administravimo subjekto rašytinį motyvuotą prašymą ar pavedimą atlikti ūkio subjekto veiklos patikrinimą ar kitos valstybės kompetentingos institucijos prašymą;
- 2) turint informacijos ar kilus pagrįstų įtarimų dėl ūkio subjekto veikos, kuri gali prieštarauti teisės aktams ar neatitikti teisės aktų reikalavimų;
- 3) siekiant užtikrinti, kad buvo pašalinti ūkio subjekto veiklos ankstesnio patikrinimo metu nustatyti teisės aktų pažeidimai ir įgyvendinti priimti sprendimai;
- 4) jeigu neplaninio patikrinimo atlikimo pagrindą nustato įstatymas ar Vyriausybės priimtas teisės aktas.

13. Ūkio subjekto veiklos neplaninis patikrinimas pagal gautą anoniminių skundą dėl konkretaus ūkio subjekto veiksmų ar neveikimo atliekamas tik tuo atveju, kai yra motyvuotas priežiūrą atliekančio subjekto vadovo ar jo įgalioto asmens arba reikiamus įgaliojimus turinčios priežiūrą atliekančio subjekto kolegialios institucijos sprendimas dėl konkretaus anoniminio skundo tyrimo.

14. Informacija apie atliekamą patikrinimą visuomenės informavimo priemonėms, kitiems su patikrinimu nesusijusiems asmenims neteikiama tol, kol patikrinimas nėra baigtas, išskyrus atvejus, kai priežiūrą atliekantis subjektas gali teikti informaciją apie atliekamo patikrinimo faktą, kai tai daroma ne priežiūrą atliekančio subjekto iniciatyva.

15. Ūkio subjektas šio ar kitų įstatymų nustatyta tvarka gali skųsti priežiūrą atliekančio subjekto sprendimą atlikti neplaninį patikrinimą. Sprendimo atlikti neplaninį patikrinimą apskundimas nesustabdo patikrinimo atlikimo.

16. Šis straipsnis mokesčių administratoriui, muitinei, finansų rinkos priežiūrą, asmens duomenų apsaugos priežiūrą, taip pat konkurencijos priežiūrą atliekantiems subjektams netaikomas. Šioje dalyje nurodytiems subjektams šio straipsnio nuostatos yra rekomendacinės.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1317](#), 2014-11-11, paskelbta TAR 2014-11-20, i. k. 2014-17213

Nr. [XIII-1432](#), 2018-06-30, paskelbta TAR 2018-07-11, i. k. 2018-11740

36⁵ straipsnis. Ūkio subjektų veiklos priežiūros informacinė sistema

1. Priežiūrą atliekančių subjektų interaktyvus sąrašas skelbiamas Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos interneto svetainėje. Kartu gali būti skelbiama kita ūkio subjektams aktuali, su ūkio subjektų veiklos priežiūra susijusi informacija.

2. Priežiūrą atliekantis subjektas savo interneto svetainėje skelbia:

- 1) nacionalinių, Europos Sąjungos ir kitų tarptautinių teisės aktų, nustatančių atitinkamą ūkio subjektų veiklos priežiūrą bei poveikio priemonių taikymą, įtvirtinančių priežiūrą atliekančio subjekto įgaliojimus, sąrašą;
- 2) informaciją apie pagrindinius atitinkamos srities ūkio subjektų veiklos priežiūros reikalavimus;
- 3) priežiūrą atliekančio subjekto priimtų sprendimų apskundimo tvarką;
- 4) priežiūrą atliekančio subjekto konsultacijas, informaciją apie konsultavimą ir kitos metodinės pagalbos teikimą;
- 5) šio įstatymo 36⁴ straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytas taisykles, patvirtintą patikrinimų planą ir jo pakeitimus, 36⁷ straipsnio 2 dalies 1, 2, 3 ir 4 punktuose nurodytą informaciją.

36⁶ straipsnis. Informacijos priežiūrą atliekantiems subjektams teikimas

1. Ūkio subjektai teikia priežiūrą atliekantiems subjektams dokumentus, kuriuos privaloma rengti vadovaujantis teisės aktų reikalavimais, taip pat kitą informaciją ūkio subjekto turima forma. Priežiūrą atliekantis subjektas negali reikalauti ūkio subjekto pateikti konkrečios prašomos formos duomenų ar dokumentų, jeigu jų rengimas nenumatytas teisės aktuose, tam reikėtų sukurti dokumentus ar informacijos rinkmenas ir tai būtų susiję su neproporcingai didelėmis darbo ir laiko sąnaudomis.

2. Ūkio subjektas turi teisę neteikti priežiūrą atliekančiam subjektui dokumentų, jeigu tuos pačius dokumentus jis yra pateikęs nors vienam priežiūrą atliekančiam subjektui. Atsisakydamas teikti dokumentus, ūkio subjektas turi raštu nurodyti, kokiam priežiūrą atliekančiam subjektui šie dokumentai yra pateikti.

3. Priežiūrą atliekantys subjektai Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka tarpusavyje keičiasi jiems suteiktiems įgaliojimams įgyvendinti būtiniais dokumentais ir kita informacija, kuriuos jiems yra pateikę ūkio subjektai.

36⁷ straipsnis. Priežiūrą atliekančių subjektų veiklos vertinimas ir atskaitomybė

1. Priežiūrą atliekančių subjektų ir šių subjektų pareigūnų, kitų valstybės tarnautojų ir darbuotojų veiklos efektyvumo ir rezultatyvumo vertinimo kriterijais negali būti paskirtų nuobaudų skaičius, baudų dydis ar kiti su sankcijų ūkio subjektams taikymu susiję rodikliai.

2. Pasibaigus kalendoriniams metams, priežiūrą atliekantys subjektai teisės aktų ar aukštesnių pagal pavaldumą viešojo administravimo subjektų nustatyta tvarka rengia ir aukštesniems pagal pavaldumą viešojo administravimo subjektams teikia metines vykdytos veiklos ataskaitas, kuriose pateikia informaciją apie:

1) konsultavimo veiklą, išskirdami ataskaitinio laikotarpio aktualiausius ūkio subjektams klausimus, daugiausia aiškinimo reikalingas teisės aktų nuostatas;

2) vykdytų patikrinimų skaičių, pobūdį, trukmę;

3) ūkio subjektams įstatymuose ir kituose teisės aktuose nustatytų reikalavimų nesilaikymo ar netinkamo vykdymo mastą, priežastis, taikytas prevencines ir poveikio priemones, dažniausia pažeidžiamas teisės aktų nuostatas;

4) siūlomus keisti ar priimti naujus teisės aktus, išskirdami priemones, kuriomis šalinamos teisinio reglamentavimo spragos, efektyviau organizuojama ūkio subjektų veiklos priežiūra, mažinama priežiūros našta ūkio subjektams.

3. Priežiūrą atliekantys subjektai, nelaukdami ataskaitinio laikotarpio pabaigos, teikia aukštesniam pagal pavaldumą viešojo administravimo subjektui informaciją, susijusią su ūkio subjektų priežiūra, kai kyla abejonių dėl teisės aktų reikalavimų pagrįstumo.

4. Ūkio subjektai turi teisę kreiptis dėl priežiūrą atliekančių subjektų korupcinio pobūdžio ar kitų teisės aktų reikalavimų neatitinkančių veikų į aukštesnius pagal pavaldumą viešojo administravimo subjektus, Specialiųjų tyrimų tarnybą, kitas institucijas šio ir kitų įstatymų nustatyta tvarka. Viešojo administravimo subjektai skundus nagrinėja šio įstatymo nustatyta tvarka.

36⁸ straipsnis. Poveikio priemonių ūkio subjektams taikymas

1. Poveikio priemonės ūkio subjektui skiriamos atsižvelgiant į pažeidimo pobūdį, padarytos žalos dydį, mastą ir kitas įstatymuose numatytas aplinkybes.

2. Ūkio subjektui turi būti pranešta apie galimą ūkio subjekto veiklą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimą. Jam turi būti aiškiai, nedviprasmiškai suformuluota galimo pažeidimo esmė, įvardytas galbūt pažeisto įstatymo ar kito teisės akto straipsnis, dalis, punktas ir nurodyta, kokiais įrodymais tai grindžiama.

3. Ūkio subjektas turi teisę galimo pažeidimo nagrinėjimo metu susipažinti su surinkta medžiaga, pateikti įrodymus, duoti paaiškinimus raštu ar žodžiu, teikti prašymus. Jam turi būti suteikiama pakankamai laiko įrodymams pateikti ir paaiškinimams duoti.

4. Sprendimas, priimtas ūkio subjekto veiklą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimo byloje, grindžiamas tik tais įrodymais, kurie buvo ištirti bylos nagrinėjimo metu ir su kuriais turėjo galimybę susipažinti ūkio subjektas. Turi būti pateikti motyvai dėl visų bylai reikšmingų aspektų, kuriuos savo paaiškinime ar nagrinėjant žodžiu ūkio subjektas buvo paminėjęs.

5. Sprendimas ūkio subjekto veiklą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimo byloje gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

6. Skundą nagrinėjantis teismas, atsižvelgdamas į padaryto pažeidimo pobūdį, mastą, atsakomybę lengvinančias ir kitas reikšmingas aplinkybes, dėl kurių tam tikra poveikio priemonė ūkio subjektui būtų akivaizdžiai per didelė ir neproporcinga (neadekvati) padarytam teisės pažeidimui ir dėl to neteisinga, vadovaudamasis teisingumo ir protingumo principais, turi teisę skirti švelnesnę poveikio priemonę, negu numatyta įstatyme, arba jos neskirti.

7. Šio straipsnio 1, 2, 3, 4 ir 5 dalys netaikomos mokesčių administratoriui, muitinei, finansų rinkos priežiūrai, asmens duomenų apsaugos priežiūrai, taip pat konkurencijos priežiūrą atliekantiems

subjektams. Šioje dalyje nurodytiems subjektams šio straipsnio 1, 2, 3, 4 ir 5 dalių nuostatos yra rekomendacinės.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1432](#), 2018-06-30, paskelbta TAR 2018-07-11, i. k. 2018-11740

Papildyta straipsniu:

Nr. [XII-1317](#), 2014-11-11, paskelbta TAR 2014-11-20, i. k. 2014-17213

36⁹ straipsnis. Mažareikšmis teisės aktų reikalavimų pažeidimas

1. Nustačius teisės aktų reikalavimų nesilaikymo ar netinkamo vykdymo faktą, kuris vertintinas kaip mažareikšmis teisės aktų reikalavimų pažeidimas ir kurį galima ištaisyti nedelsiant priežiūrą atliekančio subjekto pareigūno, kito valstybės tarnautojo ar darbuotojo akivaizdoje, tokio pažeidimo tyrimas nutraukiamas, įstatyme numatyta poveikio priemonė neskiriama, o ūkio subjektui pareiškiamą žodinė pastaba. Tais atvejais, kai mažareikšmio teisės aktų reikalavimų pažeidimo nedelsiant ištaisyti negalima priežiūrą atliekančio subjekto pareigūno, kito valstybės tarnautojo ar darbuotojo akivaizdoje, ūkio subjektui pateikiamas rašytinis nurodymas pašalinti mažareikšmį teisės aktų reikalavimų pažeidimą ir nustatomas protingas terminas pažeidimui pašalinti, kuris gali būti pratęstas vieną kartą. Jeigu ūkio subjektas nepašalina mažareikšmio teisės aktų reikalavimo pažeidimo, pakartotinai žodinė pastaba arba rašytinis nurodymas negali būti pateikti.

2. Teisės aktų reikalavimų pažeidimai, kurie laikomi mažareikšmiaisiais konkrečiose ūkio subjektų veiklos srityse, ar tokių pažeidimų kriterijai nurodomi priežiūrą atliekančio subjekto vadovo ar jo įgalioto asmens, kolegialios priežiūrą atliekančio subjekto institucijos arba aukštesniojo pagal pavaldumą viešojo administravimo subjekto priimamuose norminiuose teisės aktuose.

3. Šis straipsnis netaikomas mokesčių administratoriui, muitinei, finansų rinkos priežiūrai, asmens duomenų apsaugos priežiūrai, energetikos kontrolę, taip pat konkurencijos priežiūrą atliekantiems subjektams. Šioje dalyje nurodytiems subjektams šio straipsnio nuostatos yra rekomendacinės.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1432](#), 2018-06-30, paskelbta TAR 2018-07-11, i. k. 2018-11740

Papildyta straipsniu:

Nr. [XII-1317](#), 2014-11-11, paskelbta TAR 2014-11-20, i. k. 2014-17213

PENKTASIS SKIRSNIS TARNYBINĖS PAGALBOS SĄLYGOS

Skirsnio numeracijos pakeitimas:

Nr. [XI-934](#), 2010-06-22, Žin., 2010, Nr. 81-4228 (2010-07-10)

37 straipsnis. Tarnybinės pagalbos prašymo atvejai

Viešojo administravimo subjektas gali prašyti kito viešojo administravimo subjekto tarnybinės pagalbos prašymui nagrinėti ar administracinės procedūros sprendimui priimti:

- 1) jeigu reikia informacijos, kurios jis pats neturi;
- 2) jeigu reikalingi dokumentai, kuriuos turi tik viešojo administravimo subjektas, į kurį kreipiamasi;
- 3) kitais būtiniais atvejais.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-2779](#), 2016-11-10, paskelbta TAR 2016-11-17, i. k. 2016-26980

38 straipsnis. Tarnybinės pagalbos neteikimo atvejai

Tarnybinė pagalba neteikiama, jeigu:

- 1) nagrinėjamas klausimas nepriklauso viešojo administravimo subjekto, į kurį kreipiamasi, kompetencijai;
- 2) tarnybinės pagalbos suteikimas iš pagalbos teikėjo pareikalautų nepagrįstai didelių sąnaudų;
- 3) tarnybinė pagalba yra susijusi su informacija, kurią teikti draudžia įstatymai.

39 straipsnis. Pagalbos teikėjo parinkimas

Kai tarnybinę pagalbą gali suteikti keli viešojo administravimo subjektai, pirmiausia kreipiamasi į žemesnio lygio viešojo administravimo subjektą.

40 straipsnis. Tarnybinės pagalbos teikimo ypatumai

1. Tarnybinės pagalbos prašantis viešojo administravimo subjektas yra atsakingas už prašymo pagrįstumą ir teisėtumą.

2. Viešojo administravimo subjektas, į kurį kreipiamasi tarnybinės pagalbos, privalo ją suteikti, išskyrus šio įstatymo 38 straipsnyje išvardytus atvejus. Tarnybinė pagalba suteikiama ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo kreipimosi dėl tarnybinės pagalbos suteikimo gavimo dienos.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-2779](#), 2016-11-10, paskelbta TAR 2016-11-17, i. k. 2016-26980

3. Negalima atsisakyti teikti tarnybinę pagalbą motyvuojant, kad ji yra netikslinga.

4. Vieno viešojo administravimo subjekto tarnybinė pagalba kitam viešojo administravimo subjektui teikiama nemokamai.

5. Lietuvos Respublikos paslaugų įstatymo nuostatos, reglamentuojančios administracinį bendradarbiavimą, gali nustatyti kitokias tarnybinės pagalbos teikimo sąlygas, negu nustato šis įstatymas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-593](#), 2009-12-21, *Žin.*, 2010, Nr. 1-7 (2010-01-05)

ŠEŠTASIS SKIRSNIS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

Skirsnio numeracijos pakeitimas:

Nr. [XI-934](#), 2010-06-22, *Žin.*, 2010, Nr. 81-4228 (2010-07-10)

41 straipsnis. 14 straipsnio ir trečiojo skirsnio nuostatų taikymas

1. Šio įstatymo 14 straipsnio 2 dalis netaikoma Lietuvos Respublikos diplomatinėms atstovybėms ir konsulinėms įstaigoms.

2. Šio įstatymo trečiojo skirsnio nuostatos Valstybės kontrolei, Seimo kontrolieriams, Vyriausybės atstovams apskrityse, kitiems viešojo administravimo subjektams, atliekantiems funkcijas pagal atskiruose įstatymuose ar kituose teisės aktuose nustatytą tvarką, taikomos tiek, kiek jų veiklos priimant sprendimus dėl prašymų ar skundų nenustato jų veiklą reglamentuojantys įstatymai.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-2779](#), 2016-11-10, paskelbta TAR 2016-11-17, i. k. 2016-26980

42 straipsnis. Viešojo administravimo subjektų atsakomybė

Viešojo administravimo subjektas, pažeidęs šio įstatymo reikalavimus, atsako įstatymų nustatyta tvarka. Turtinė ir neturtinė žala, atsiradusi dėl viešojo administravimo subjektų neteisėtų aktų, atlyginama Civilinio kodekso ir kitų įstatymų nustatyta tvarka.

43 straipsnis. Ketvirtojo skirsnio nuostatų taikymas

Jeigu kituose įstatymuose nustatyti ūkio subjektų veiklos priežiūrai taikytini reikalavimai prieštarauja šio įstatymo ketvirtojo skirsnio nuostatoms, taikomas šis įstatymas, išskyrus atvejus, kai kiti specialūs priežiūrą reglamentuojantys įstatymai įtvirtina privalomus Europos Sąjungos teisės aktų ar Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių reikalavimus arba įtvirtina ūkio subjektams palankesnę reglamentavimą.

Įstatymas papildytas straipsniu:

Nr. [X-1743](#), 2008-10-06, *Žin.*, 2008, Nr. 123-4657 (2008-10-25)

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-934](#), 2010-06-22, *Žin.*, 2010, Nr. 81-4228 (2010-07-10)

44 straipsnis. Įstatymo nuostatų taikymas valstybės ir savivaldybės įmonėms ir viešosioms įstaigoms, kurių dalininkė yra valstybė ar savivaldybė

1. Šio įstatymo 8, 14 straipsnių ir trečiojo, ketvirtojo skirsnių nuostatos taikomos tik tai viešąją administravimą atliekančių valstybės ar savivaldybės įmonių ir viešųjų įstaigų veiklai, kuri tiesiogiai susijusi su joms pavestų viešojo administravimo įgaliojimų įgyvendinimu.

2. Šio įstatymo 10 straipsnio 5, 6 dalių nuostatos ir 11 straipsnio nuostatos dėl viešojo administravimo subjektų struktūros viešąjį administravimą atliekančioms valstybės ar savivaldybės įmonėms ir viešosioms įstaigoms netaikomos.

Įstatymas papildytas straipsniu:

Nr. [XI-1259](#), 2010-12-23, Žin., 2011, Nr. 4-125 (2011-01-10)

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

VALDAS ADAMKUS

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1281](#), 2002-12-10, Žin., 2002, Nr. 123-5557 (2002-12-24)

VIEŠOJO ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO 39 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1765](#), 2003-10-14, Žin., 2003, Nr. 104-4637 (2003-11-05)

VIEŠOJO ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO 13 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja nuo 2004 m. sausio 1 d.

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-239](#), 2005-06-09, Žin., 2005, Nr. 76-2746 (2005-06-18)

VIEŠOJO ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO 19 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-736](#), 2006-06-27, Žin., 2006, Nr. 77-2975 (2006-07-14)

VIEŠOJO ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Nauja įstatymo redakcija

Šis įstatymas, išskyrus 2 straipsnį, įsigalioja nuo 2007 m. sausio 1 d.

Šio įstatymo įsigaliojimas keistas:

4.1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-915](#), 2006-11-21, Žin., 2006, Nr. 132-4990 (2006-12-05)

VIEŠOJO ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMO 3 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

4.2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1036](#), 2007-01-18, Žin., 2007, Nr. 12-497 (2007-01-30)

VIEŠOJO ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMO 1 IR 3 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1036](#), 2007-01-18, Žin., 2007, Nr. 12-497 (2007-01-30)

VIEŠOJO ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMO 1 IR 3 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

6.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1035](#), 2007-01-18, Žin., 2007, Nr. 17-628 (2007-02-08)

VIEŠOJO ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO 11 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja nuo 2008 m. sausio 1 d.

7.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1725](#), 2008-09-22, Žin., 2008, Nr. 117-4441 (2008-10-11)

VIEŠOJO ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO 10 IR 11 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja 2009 m. sausio 1 d.

8.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1743](#), 2008-10-06, Žin., 2008, Nr. 123-4657 (2008-10-25)

VIEŠOJO ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO 2, 5, 7, 8 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO BEI ĮSTATYMO PAPILDYMO 9(1) IR 43 STRAIPSNIAIS ĮSTATYMAS

Šis įstatymas, išskyrus 7 straipsnį, įsigalioja 2009 m. sausio 1 d.

9.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-283](#), 2009-06-11, Žin., 2009, Nr. 75-3062 (2009-06-25)

VIEŠOJO ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO 2, 3, 4, 6, 9(1), 14 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 4(1) STRAIPSNIU ĮSTATYMAS

10.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-593](#), 2009-12-21, Žin., 2010, Nr. 1-7 (2010-01-05)

VIEŠOJO ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO 40 STRAIPSNIO PAPILDYMO ĮSTATYMAS

11.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-934](#), 2010-06-22, Žin., 2010, Nr. 81-4228 (2010-07-10)

VIEŠOJO ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO 1, 2, 9, 43 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO, ĮSTATYMO PAPILDYMO NAUJU KETVIRTUOJU SKIRSNIU IR 9(1) STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS ĮSTATYMAS

Šio įstatymo 7 straipsnio 1 dalis galioja iki 2010 m. gruodžio 31 d.

Šio įstatymo 7 straipsnio 2 dalis įsigalioja 2011 m. sausio 1 d.

12.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1259](#), 2010-12-23, Žin., 2011, Nr. 4-125 (2011-01-10)

VIEŠOJO ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO 2, 3, 4, 4(1), 6, 7, 8, 10, 11, 14, 15, 16, 23, 24, 34 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 44 STRAIPSNIU ĮSTATYMAS

Šis įstatymas, išskyrus 1 straipsnio 2 dalį, 8 straipsnio 1 dalį, 11 straipsnyje išdėstyto Viešojo administravimo įstatymo 15 straipsnio 1 ir 3 dalis, 17 straipsnio 3 ir 4 dalis, įsigalioja 2011 m. gegužės 1 d.

8 straipsnio 1 dalis įsigalioja Valstybės pažangos strategijos įsigaliojimo dieną, t. y. 2012-05-31 (Seimo nutarimas Nr. [XI-2015](#)).

13.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-322](#), 2013-05-16, Žin., 2013, Nr. 57-2860 (2013-06-01)

VIEŠOJO ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO 4(1) STRAIPSNIO PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja 2013 m. birželio 1 d.

14.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-511](#), 2013-07-02, Žin., 2013, Nr. 75-3781 (2013-07-13)

VIEŠOJO ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO 8 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

15.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-478](#), 2013-07-02, Žin., 2013, Nr. 78-3936 (2013-07-20)

VIEŠOJO ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO 10 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

16.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-903](#), 2014-06-03, paskelbta TAR 2014-06-11, i. k. 2014-07408

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIEŠOJO ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO NR. VIII-1234 41 STRAIPSNIO
PAKEITIMO ĮSTATYMAS

17.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-935](#), 2014-06-12, paskelbta TAR 2014-06-26, i. k. 2014-09160

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIEŠOJO ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO NR. VIII-1234 2, 3, 19, 20 IR 34
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 14-1 STRAIPSNIU ĮSTATYMAS

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1301](#), 2014-11-06, paskelbta TAR 2014-11-18, i. k. 2014-17031

Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo Nr. VIII-1234 4-1, 15 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymas

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1317](#), 2014-11-11, paskelbta TAR 2014-11-20, i. k. 2014-17213

Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo Nr. VIII-1234 2, 8, 36-1, 36-2, 36-4 straipsnių pakeitimo ir
įstatymo papildymo 36-8 ir 36-9 straipsniais įstatymas

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-2779](#), 2016-11-10, paskelbta TAR 2016-11-17, i. k. 2016-26980

Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo Nr. VIII-1234 1, 2, 3, 14, 14-1, 15, 16, 19, 22, 27, 28, 31, 34,
35, 37, 40 ir 41 straipsnių pakeitimo, įstatymo papildymo 17-1 straipsniu, 21, 23 ir 24 straipsnių pripažinimo
netekusiais galios įstatymas

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-392](#), 2017-06-01, paskelbta TAR 2017-06-07, i. k. 2017-09671

Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo Nr. VIII-1234 2 ir 36-4 straipsnių pakeitimo įstatymas

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-733](#), 2017-11-16, paskelbta TAR 2017-11-23, i. k. 2017-18516

Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo Nr. VIII-1234 26 straipsnio pakeitimo įstatymas

6.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-1432](#), 2018-06-30, paskelbta TAR 2018-07-11, i. k. 2018-11740

Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo Nr. VIII-1234 36-4, 36-8 ir 36-9 straipsnių pakeitimo
įstatymas

7.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-1372](#), 2018-06-29, paskelbta TAR 2018-07-16, i. k. 2018-12040

Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo Nr. VIII-1234 11 straipsnio pakeitimo įstatymas